મર્દ ઔર ઔરતોંકે લિએ

મખ્સૂસ મસાઈલ

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

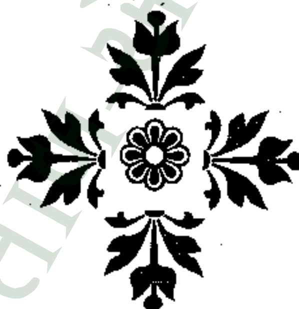
મુ.પો. આપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન- ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

મર્દ ઔર ઔરતોંકે લિએ

મખ્સૂસ મસાઈલ

ઈસ મજમૂઆ મેં વો મસાઈલ મુન્તખબ કરકે લિએ ગયે હૈં જિનકે દર્યાફ્ત કરને સે મર્દ ઔર ઔરત શરમાતે હૈં ઔર ઉનકે માલૂમ ન હોનેસે અકસર ગુનાહોંમેં મુબ્તિલા હો જાતે હૈં.

શાએ કર્દા

નુરાની કુતુબખાના

છાપી-૩૮૫૨૧૦ જી. બનાસકાંઠા (ઈન્ડીયા)

ફેહેરિસ્ત

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

વુઝૂ કા બયાન

મસઅલા- જો ચીઝેં પેશાબ વ પાખાનાકી જગાસે નિકલેં, ઉનસે વુઝૂ ટૂટ જાતા હય, જૈસે પેશાબ, મઝી, મની, વદી, કીડા, પથરી, કાંચ વ હવા વગૈરહ કે નિકલનેસે વુઝૂ ટૂટ જાતા હય, ચાહે વો કમ સે કમ મિકદાર હી મેં કયોં ન હો.

(આલમગીરી, જિલ્દ અવ્વલ)

મસઅલા- અગર કિસી આદમી કો પેશાબ નિકલ આનેકા ડર હો, ઈસ વજહસે વો પેશાબકે સુરાખમેં રુઈ રખ લે. અગર વો રુઈ ન રખે, તો પેશાબ નિકલ આએ, તો ઈસમેં કોઈ હર્ઝ નહી ઔર જબતક પેશાબ રુઈમેં ઝાહિર ન હો જાએ, તબ તક ઉસકા વુઝૂ નહી ટૂટતા. (આલમગીરી, જિલ્દ અવ્વલ)

મસઅલા- મર્દ કે હાથ લગાને યા યુંહી ખ્યાલ કરનેસે અગર ઔરતકી આગેકી રાહસે પાની આ જાએ તો વુઝૂ ટૂટ જાતા હય ઔર ઉસ પાનીકો જો જોશ કે વકત નિકલતા હય, મઝી કેહતે હય.

મસઅલા- બિમારીકી વજહસે રેંટકી તરહ લેસદાર પાની, જો ઔરતોકી આગેકી રાહસે આતા હો, તો વો પાની નજિસ હય ઔર ઉસકે નિકલનેસે વુઝૂ ટૂટ જાતા હય. (કુછ ઉલ્મા ઈસકે ખિલાફ ભી કેહતે હંય, મગર એહતિયાત ઈસીમેં હય)

મસઅલા- પેશાબ યા મઝીકા કતરા ઔરતકે પેશાબકી જગાસે સૂરાખ બાહર નિકલ આયા લેકિન અભી ઈસ ખાલકે

અંદર હય, જો ઉપર હોતી હય, તબ ભી વુઝૂ ટૂટ ગયા. વુઝૂ ટૂટને કે લિએ ખાલસે બાહર નિકલના ઝરૂરી નહી હય.

મસઅલા- મર્દકે પેશાબકી જગાસે જબ ઔરતકે પેશાબકી જગા મિલ જાએ ઔર કુછ કપડા વગૈરહ બીચમેં આડ ન હો, તો વુઝૂ ટૂટ જાતા હય. ઐસેહી અગર દો ઔરતેં અપને-અપને પેશાબકી જગા મિલાવેં, તો વુઝૂ ટૂટ જાતા હય, લેકિન ઐસા કરના નિહાયત બૂરા ઔર ગુનાહ હય. દોનો શકલોંમેં ચાહે કુછ નિકલે, ચાહે ન નિકલે, એકહી હુકમ હય.

મસઅલા- અગર કિસી આદમીકે મિલે-જુલે હિસ્સે (યાની પાખાનાકી જગા) કા કોઈ હિસ્સા બાહર નિકલ આએ (જિસે કાંચ નિકલના કેહતે હંય), તો ઉસસે વુઝૂ જાતા રહેગા, ભલે હી વો અંદર ચલા જાએ યા કિસી લકડી વગૈરહકે ઝરીએ અંદર પહોંચાયા ગયા હો.

મસઅલા- મઝી ઔર વદીકે નિકલને સે વુઝૂ ટૂટ જાતા હય. પેશાબ કે બાદ જો મટિયાલે રંગકા ગાઢા - ગાઢા પાની આતા હય ઉસે વદી કેહતે હંય.

મસઅલા- વુઝૂકે બાદ નાખૂન કટાએ યા ઘાવકે ઉપર કી મુરદાર ખાલ નોચ ડાલી, તો ઉસસે વુઝૂ નહીં ટૂટા ઔર ન ઈતની જગા દોબારા પાની પહોંચાના ઝરૂરી હય.

મસઅલા- વુઝૂકે બાદ અપના સતર ખુલ ગયા યા ઔર કિસીકે સતર પર નઝર પડ ગઈ, તો ઉસસે વુઝૂ નહીં ટૂટા.

મસઅલા- અગર વુઝૂ કરકે અપને પેશાબકી જગા છૂ લે તો વુઝૂ નહીં ટૂટતા, મર્દ હો યા ઔરત.

ગુસ્લ કા બયાન

મસઅલા– ઔરતકો પેશાબકી જગા આગેકી ખાલકે અંદર પાની પહોંચાના ગુસ્લમેં ફર્ઝ હય. અગર પાની ન પહોંચેગા, તો ગુસ્લ ન હોગા. ઈસી તરહ અગર મર્દકી ખત્ના ન હુઈ હો તો ઉસ ખાલકે અંદર પાની પહોંચાએ બગૈર ગુસ્લ ન હોગા, જો ખત્ના મેં કાટ દી જાતી હય.

મસઅલા– સોતે યા જાગતે મેં જબ જવાની કે જોશકે સાથ મની નિકલ આએ, તો ગુસ્લ વાજિબ હો જાતા હય. ચાહે મર્દ કે નિકલે યા ઔરત કે નિકલે.

મસઅલા– અગર આંખ ખુલી ઔર કપડે યા બદન પર મની લગી હુઈ દેખી, તો ભી ગુસ્લ કરના વાજિબ હો જાતા હય, ચાહે સોતે મેં કોઈ ખ્વાબ દેખા હો યા ન દેખા હો.

તંબીહ– જવાની કે જોશમેં અવ્વલ-અવ્વલ જો પાની નિકલતા હય, ઉસકે નિક્લનેસે જોશ ઝિયાદા હો જાતા હય, કમ નહીં હોતા, ઈસકો મઝી કેહતે હંય ઔર જબ ખૂબ મઝા આકર જી ભર જાતા હય, ઉસ વક્ત જો નિકલતા હય ઉસકો મની કેહતે હંય ઔર પેહચાન ઈન દોનોકી યેહી હય કે મની નિકલને કે બાદ જી ભર જાતા હય ઔર જોશ ઠંડા પડ જાતા હય ઔર મઝી નિકલને સે જોશ કમ નહીં હોતા, બલ્કે ઝિયાદા હો જાતા હય ઔર મઝી પતલી હોતી હય ઔર મની ગાઢી હોતી હય, સો સિર્ફ મઝી નિકલનેસે ગુસ્લ વાજિબ નહીં હોતા, અલબત્તા વુઝૂ ટૂટ જાતા હય.

મસઅલા– જબ મર્દકે પેશાબકી જગહ કી સુપારી ઔરત

કે આગેકી રાહમેં અંદર ચલી જાએ ઔર છુપ જાએ, તો દોનો પર ગુસ્લ વાજિબ હો જાતા હય, ચાહે મની નિકલે યા ન નિકલે ઔર અગર પીછેકી રાહમેં ગઈ હો તબ ભી ગુસ્લ વાજિબ હય, લેકિન પીછેકી રાહમેં કરના બડા ગુનાહ હય.

મસઅલા- અગર કિસીકી સુપારી કટી હુઈ હો, તો સુપારીકા જિતના હિસ્સા જબ દાખિલ હો જાએગા, તો ગુસ્લ વાજિબ હો જાએગા, ચાહે મની નિકલે યા ન નિકલે.

મસઅલા- અગર કિસી ચૌપાએ જાનવર કે દખલ કરે યા મુર્દે કે યા કિસી છોટી લડકીકે, જો સોહબતકે કાબિલ ન હો, તો બગૈર ઈન્જાલ કે ગુસ્લ વાજિબ ન હોગા.

(આલમગીરી)

મસઅલા- જો ખૂન ઔરતકો હર મહિને આગેકી રાહસે આયા કરતા હય, ઉસકો હૈઝ કેહતે હય. જબ યે ખૂન બંદ હો જાએ તો ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હય ઔર જો ખૂન બચ્ચા હોને કે બાદ આતા હય, ઉસકો નિફાસ કેહતે હંય, ઉસકે બંદ હોને પર ભી ગુસ્લ કરના ફર્ઝ હય, ખુલાસા યે કે ચાર ચીઝોં સે ગુસ્લ વાજિબ હો જાતા હય.

૧. જોશકે સાથ મનીકા નિકલના.
૨. મર્દકી સુપારીકા અંદર ચલા જાના.
૩. હૈઝકા ખૂન બંદ હોજાના.
૪. નિફાસકા ખૂન બંદ હોજાના.

મસઅલા- છોટી લડકીસે અગર મર્દને સોહબત કી, જો અભી જવાન નહીં હુઈ હય, તો ઉસ લડકી પર ગુસ્લ વાજિબ નહીં હય, લેકિન આદત ડાલનેકે લિએ ઉસે ગુસ્લ કરના ચાહિએ.

મસઅલા- સોતે મેં ઔરતને મર્દકે પાસ રેહને ઔર સોહબત કરનેકા ખ્વાબ દેખા યા મર્દને ખ્વાબમેં કિસી ઔરત સે સોહબત કી ઔર મઝા ભી આયા, લેકિન આંખ ખુલી તો દેખા કે મની નહીં નિકલી હય, તો ઈસ શકલમેં ગુસ્લ વાજિબ નહીં હય, અલબત્તા મની નિકલ આઈ તો ગુસ્લ વાજિબ હય, ઔર અગર કપડે યા બદન પર કુછ ગીલા માલૂમ હો, લેકિન યે ખ્યાલ હુઆ કે મઝી હય, મની નહીં હય તબ ભી ગુસ્લ વાજિબ હય, મર્દ હો યા ઔરત.

મસઅલા- નહાને કે બાદ ઔરતકી જગહ સે શૌહર કી મની નિકલ આઈ, જો ઔરતકે અંદર થી, તો ગુસ્લ દુરસ્ત હોગી, ફિર નહાના વાજિબ નહીં.

મસઅલા- અગર થોડીસી મની નિકલી ઔર ગુસ્લ કર લિયા, ફિર નહાને કે બાદ ઔર મની નિકલ આઈ, તો ફિર નહાના વાજિબ હય. યહાં યે સમઝ લેના ચાહિયે કે અગર મની શહવતકે સાથ અપની જગહસે અલગ હો જાએ ઔર કુછ હિસ્સા ઉસકા ખારિજ હો ઔર કુછ હિસ્સા કિસી વજહસે અંદર રૂક જાએ ઔર ગુસ્લ કરને કે બાદ ખારિજ હો, તો દોબારા ગુસ્લ વાજિબ હોતા હય ઔર અગર ગુસ્લકે બાદ બે-શહવત નઈ મની નિકલે, તો ઉસ પર દોબારા ગુસ્લ વાજિબ નહીં. અસલ કાયદા દોબારા નહાનેકો વાજિબ કરનેકા યે હય, લેકિન ચૂંકે ઈસકા માલૂમ હોના મુશકિલ હય કે જો મની ગુસ્લકે બાદ બે-શહવત નિકલી હય, વો મની પહલી હય યા નઈ હય, ઈસ લિએ ફુકહાને ઈમારતકા ધ્યાન કિયા ઔર કહા કે જો મની

ચાલીસ-પચાસ કદમ ચલનેસે પેહલે નિકલે યા સોને ઔર પેશાબ કરનેસે પેહલે નિકલે, તો વો મની પેહલી હય, ઈસ લિએ ગુસ્લ દોબારા કરે ઔર અગર ઝિયાદા ચલને-ફિરને કે બાદ નિકલે યા સોને યા પેશાબ કરને કે બાદ બે-શહવત નિકલે, તો વો નઈ મની હય, ઉસકે નિકલને સે દોબારા ગુસ્લ વાજિબ નહીં.

મસઅલા- મિયાં-બીવી દોનોં એક પલંગ પર સો રહે થે, જબ ઉઠે તો ચાદર પર મની કા ધબ્બા દેખા ઔર સોતેમેં ખ્વાબકા દેખના ન મર્દકો યાદ હય, ન ઔરતકો, તો દોનો નહા લેં, એહતિયાત ઈસીમેં હય, કયોંકે માલૂમ નહીં યે કિસકી મની હય.

મસઅલા- જબ કોઈ કાફિર મુસલમાન હો, તો ઉસકો ગુસ્લ કર લેના મુસ્તહબ હય, અલબત્તા અગર કુફ્રકી હાલતમેં ઉસ પર ગુસ્લ ફર્ઝ હુવા હો ઔર વો નહાયા ન હો યા નહાયા હો, મગર શરઈ તૌરપર ઉસકા ગુસ્લ સહી ન હુવા હો, તો ઉસ પર ગુસ્લ ફર્ઝ હય.

મસઅલા- જબ કોઈ મુર્દે કો નહલાએ, તો નહલાને કે બાદ ગુસ્લ કરના મુસ્તહબ હૈ.

મસઅલા- જિસ પર નહાના વાજિબ હય અગર વો નહાને સે પેહલે કુછ ખાના-પીના ચાહે, તો પેહલે અપને હાથ ઔર મુંહ ધો લે ઔર કુલ્લી કર લે, તબ ખાએ-પીએ ઔર અગર બે-હાથ મુંહ ધોએ ખા-પીલે, તબ ભી કોઈ ગુનાહ નહીં.

મસઅલા- જિનકો નહાનેકી ઝરૂરત હય, ઉનકો કલામ મજીદ કા છૂના ઔર મસ્જિદમેં જાના જાઈઝ નહીં ઔર કુર્આન મજીદ કા પઢના ભી મના હય.

મસઅલા- અગર અપની જગહસે મની શહવતસે જુદા હુઈ, મગર ઉસને ઉંગલી વગૈરહ લગાકર સૂરાખ બંદ કર લિયા ઔર જબ શહવત જાતી રહી, તો મની નિકલી, તો ઈસ શકલમેં ભી ગુસ્લ ફર્ઝ હોજાએગા.

મસઅલા- અગર કિસી આદમીકે ખત્ના ન હુવા હો ઔર ઉસકી મની ઉસ ખાલમેં રેહ જાએ, જો ખત્નામેં કાટ દી જાતી હય, તો ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાએગા.

મસઅલા- જિસ મર્દકે ખસીયે કટ ગયે હોં ઔર વો અપને ખાસ હિસ્સેકા સર કિસી ઔરતકી જગહમેં દાખિલ કર દે, તો ઈસ શકલમેં ભી દોનોપર ગુસ્લ ફર્ઝ હોગા.

મસઅલા- જિસ આદમીકો મની જારી રેહનેકા મર્ઝ હો (જૈસે જિરયાન કી વજહસે હોતા હય) તો ઈસપર ગુસ્લ ફર્ઝ નહીં હોતા. હાં, અગર ઐસે મરીઝકો સોહબતસે મની આએ તો ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાએગા.

મસઅલા- અગર કોઈ મર્દ અપના ખાસ ઉજવ (અંગ) કિસી ઔરત યા મર્દકી નાકમેં યા રાનોંમેં દાખિલ કરદે ઔર મની નિકલે તો ઈસ શકલમેં ગુસ્લ ફર્ઝ ન હોગા.

મસઅલા- અગર કોઈ મર્દ યા ઔરત ખ્વાબમેં અપની મની નિકલતે હુવે દેખે ઔર જાગનેકે બાદ કપડોં પર તરી યા ઔર કોઈ મનીકા અસર માલૂમ ન હો, તો ગુસ્લ વાજિબ નહીં હય, અગરચે ખ્વાબમેં મની નિકલનેકી લિઝઝત મહસૂસ હુઈ હો.

મસઅલા- ઔરત અપની ખાસ જગહમેં અગર કિસી વજહસે ખુદ દવાઈ રખે યા દાઈસે રખવાયે, તો ઉસપર ગુસ્લ ફર્ઝ નહીં હય.

મસઅલા- જિનકો નહાનેકી ઝુરૂરત હય, ઉનકો કલામ મજીદકા છૂના ઔર ઉસકા પઢના ઔર મસ્જિદમેં જાના જાઈઝ નહીં હય ઔર અલ્લાહ તઆલાકા નામ ઔર કલિમા ઔર દરૂદ શરીફ પઢના જાઈઝ હય ઔર ઈસ કિસ્મકે મસઅલોંકો હમ ઈન્શા અલ્લાહ હૈઝકે બાબમેં બયાન કરેંગે.

મસઅલા- તફસીરકી કિતાબોંકો બે નહાયે ઔર બે-વુઝૂ છૂના મકરૂહ હય ઔર તર્જુમાકે કુર્આન કો છૂના બિલકુલ હરામ હય.

મસઅલા- અગર કોઈ આદમી ઐસે બિછૌને પર સોયા હો, જિસપર મની લગકર સૂખ ગઈ થી, ફિર ઉસકો પસીના આયા ઔર ઉસસે વો બિછૌના તર હોગયા, તો અગર ઉસ બિછૌનેકી તરીકા અસર ઉસકે બદન પર ઝાહિર નહીં હુવા, તો ઉસકા બદન નાપાક ન હોગા. અગર બિછૌનેકી તરીકા અસર બદન પર ઝાહિર હો જાએગા તો બદન નાપાક હો જાએગા, ઉસકો પાક કરના વાજિબ હય.

મસઅલા- પેશાબ-પાખાનાકે બાદ ઢેલેસે ઈસ્તિંજા કર લેના કાફી હય બશર્તે કે નિકલને કી જગહ સે ફૈલા ન હઠટો, અગર નિકલને કી જગહસે ફૈલ ગયા હો, તો પાની સે ઈસ્તિંજા કરના વાજિબ હય.

મસઅલા- પેશાબકે ઈસ્તિંજાકા કાયદા યે હય કે (મર્દ અપને ઝકર (પેશાબગાહ) કો દાયેં હાથ સે પકડે ઔર ઢેલા બાયેં હાથમેં લે ઔર ઈતની દેરતક ઢેલેસે સુખાયે કે દિલ ગવાહી દે દે કે અબ કતરા વગૈરહ જો આના થા, આ ચૂકા, અબ ઔર કતરા નહીં આએગા ઔર કુછ લોગોંને લિખા હય કે કુછ કદમ ચલકર

ઈસ્તિંજા કરે યા દાહિની ટાંગકો બાઈં ટાંગ પર લપેટે, તાકે કોઈ કતરા રૂકા હુવા હો, તો વો નિકલ આવે. અસલ યે હય કે દિલકો ઈત્મિનાન હો જાયે કે જો નજાસત સૂરાખમેં થી, વો તમામ નિકલ આઈ, તો ઈસ્તિંજા હો ગયા. ઈસકે બાદ પાની સેભી ધો લેના બેહતર હય. અગર સુપારી પર પેશાબ ફૈલ ગયા હો, તો ધોના વાજિબ હય.

મસઅલા- પેશાબ કરકે ઢેલા કર લિયા, પાનીસે ઈસ્તિંજા નહીં કિયા ઔર વુઝૂ કરતે વકત પાનીસે ઈસ્તિંજા કરના યાદ નહીં રહા ઔર વુઝૂ કરનેકે બાદ આયા કે પાનીસે ઈસ્તિંજા નહીં કિયા, તો યાદ આનેપર ઈસ્તિંજા કરલે ઔર નમાઝમેં યાદ આયા કે પાની સે ઈસ્તિંજા નહીં કિયા, અગર યે ગુમાન હય કે સુપારી પર એક દિરહમકે કરીબ નજાસત નહીં લગી થી, તો નમાઝ પઢ લે, નમાઝ હો જાએગી ઔર અગર સુપારી પર ફૈલનેકા યકીન હય, તો નમાઝ તોડકર ઈસ્તિંજા કરકે નમાઝે પઢે. ઈસી તરહ અગર નમાઝકે બાદ યાદ આએ કે મૈને પાનીસે ઈસ્તિંજાનહીં કિયા થા, તો ખ્યાલ કરે, અગર એક દિરહમકે કરીબ નજાસતકે ફૈલનેકા યકીન હો તો દોબારા ઈસ્તિંજા કરકે નમાઝ પઢે. અગર યકીન હય કે એક દિરહમ તો કયા, એક-દો ચાવલકે કરીબ હી ફૈલા હોગા, તો દોબારા લૌટાને કી ઝરૂરત નહીં.

મસઅલા- ઈસ્તિહાજાવાલી ઔરતકો હર નમાઝકે વકત ઈસ્તિંજા કરના વાજિબ હય.

મસઅલા- કિસીકો કતરા આનેકા મર્ઝ હય, તો ઉસકો હર નમાઝકે વકત ઈસ્તિંજા કરના ઔર કતરા આનેકી જગહકા

કપડા ધોના વાજિબ હય યા વો તેહબન્દ વ પાજામા બદલના ઝરૂરી હય.

મસઅલા- કિસીકા બાયાં હાથ શલ હો જાએ યા કટ જાએ ઔર પાની ડાલનેવાલા નહીં હો તો પાનીસે ઈસ્તિંજા કરના ઉસપર ઝરૂરી નહીં, સિર્ફ ઢેલેહી કાફી હય ઔર અગર જારી પાની પર કાદિર હો તો દાહિને હાથ સે ઈસ્તિંજા કરે.

(આલમગીરી, જિલ્દ અવ્વલ)

મસઅલા- બીમાર આદમીકી બીવી ઔર બાંદી ન હો ઔર ઉસકા બેટા યા ભાઈ હો ઔર વો ખુદ વુઝૂ નહીં કર સકતા, તો ઉસકો બેટા યા ભાઈ વુઝૂ કરા દે, પર ઈસ્તિંજા ન કરાએ. ક્યોં કે વો ઉસકે જકર (મર્દકી શર્મગાહ)કો નહીં છૂ સકતા, ઈસ્તિંજા ઉસ્સે સાકિત હો જાએગા. ઈસી તરહ ઔરતકા શૌહર ન હો, તો બેટી બહેન ઉસકો વુઝૂ કરા દે, મગર ઈસ્તિંજા વો ભી ન કરાએ, ક્યોંકે ઉનકોભી ઈસ્તિંજાકી જગા હાથ લગાના મના હય. ઉસ ઔરત સે ભી ઈસ્તિંજા સાકિત હોજાતા હય.

મસઅલા- એક ઢેલેસે એકબાર ઈસ્તિંજા કરે, દુબારા ન કરે યાની જિસ ઢેલેકો એકબાર ઈસ્તિમાલ કર લિયા જાએ, ઉસકો દુબારા ઈસ્તિમાલ ન કરે. હાં, અગર એક ઢેલા ઈતના બડા હૈ કે ઉસકે એક હિસ્સે સે એકબાર કર લિયા, દૂસરી બાર દૂસરે હિસ્સે સે કર લિયા, તો જાઈઝ હય. (ઈસ્તિમાલવાલી જગાકો દોબારા ઈસ્તિમાલ ન કરે.)

મસઅલા- ખડે હોકર લેટકર યા નંગે હોકર પેશાબ કરના મકરૂહ હય. અગર કોઈ મજબૂરી હો તો હર્જ નહીં.

જિન ચીઝોંસે રોઝા નહીં ટૂટતા ઔર જિન ચીઝોંસે ટૂટ જાતા હય ઔર કઝા યા કફ્ફારા લાઝિમ આતા હો, ઉનકા બયાન

મસઅલા- દિનમેં સો ગયા ઔર ઐસા સપના દેખા, જિસસે નહાનેકી ઝુરૂરત હોગઈ, તો રોઝા નહીં ટૂટા.

મસઅલા- મર્દ ઔરતકા સાથ લેટના, હાથ લગાના, પ્યાર કરના, યે સબ દુરૂસ્ત હય, લેકિન અગર જવાનીકા ઈતના જોશ હો કે ઈન બાતોંસે સોહબત કરનેકા ડર હો, તો ઐસા ન કરના ચાહીયે, ઐસા કરના મકરૂહ હય.

મસઅલા- રાતકો નહાનેકી ઝુરૂરત હો ગઈ, મગર ગુસ્લ નહીં કિયા, દિનકો નહાયા, તબ ભી રોઝા હોગયા. બલકે અગર દિન ભર ન નહાએ, તબભી રોઝા નહીં જાતા, અલબત્તા નાપાક રેહને ઔર નમાઝ ન પઢનેકા ગુનાહ અલગ હોગા.

મસઅલા- અગર રોઝેકી હાલતમેં હમબિસ્તરી કી, તો રોઝા ટૂટ જાએગા, ઉસકી કઝાભી રખે ઔર કફ્ફારા ભી દે. જબ મર્દ કે પેશાબકે મકામકી સુપારી અંદર ચલી જાએ, તો રોઝા ટૂટ જાએગા. ઔર કઝા વ કફ્ફારા દોનો વાજિબ હો જાએંગે, ચાહે મની નિકલે યા ન નિકલે. (આલમગીરી)

મસઅલા- અગર રોઝેદાર અપને ખાસ ઉઝવકો અપને હાથ સે યા કિસી ઔરકે હાથસે છુવાએ યા હિલવાયે ઔર મની નિકલ પડે, તો રોઝા ટૂટ જાએગા ઔર કઝા વાજિબ હોગી. (આલમગીરી)

મસઅલા- અગર કિસી મુરદા સે યા જાનવર સે અપને ખાસ ઉઝવ (અંગ) કો રગડા યા છુવાયા ઔર મની નિકલ પડી, તો રોઝા ટૂટ ગયા કઝા વાજિબ હય, કફફારા વાજિબ નહીં.

(આલમગીરી)

મસઅલા- એક ઔરત સો રહી થી યા બેહોશ પડી થી, ઉસસે કિસીને સોહબત કી, તો ઉસ ઔરતકા રોઝા જાતા રહા, ઉસપર કઝા વાજિબ હય ઔર સોહબત કરનેવાલે પર દોનો વાજિબ હય, કઝાભી ઔર કફફારા ભી.

મસઅલા- કિસી ઔરતને જબરદસ્તી સોહબ કી, તો ઔરત પર કઝા લાઝિમ હય, કફફારા નહીં ઔર મર્દ પર દોનો લાઝિમ હંય, કઝા ભી ઔર કફફારાભી હાં, મગર વો શુરૂમેં રાઝી નહીં થી, પર મની નિકલનેસે પેહલે વો રાજી હો ગઈ, તો ઉસપર ભી દોનો ચીઝેં લાઝિમ હંય.

મસઅલા- કોઈ મર્દ સો રહા થા, કિસીને ઉસકે ખાસ ઉઝવકો છૂઆ ઔર ઉસે મની ખારિજ હો ગઈ, તો રોઝા ફાસિદ નહીં હુઆ.

મસઅલા- અગર કિસીને અપની બીવી યા લોંડી વગૈરહ કે બોસે લિએ ઔર મની ખારિજ હો ગઈ, તો રોઝા ખરાબ હો ગયા. કઝા લાઝિમ હૈ. કફફારા વાઝિબ નહીં.

(આલમગીરી)

મસઅલા- અગર કિસી જાનવર કે બોસે લિએ ઔર મની ખારિજ હો ગઈ તો રોઝા ખરાબ નહીં હુઆ.

મસઅલા- અગર ઔરત કો કપડે કે ઉપર સે છૂઆ ઔર મની ખારિજ હો ગઈ, તો અગર ઉસકે બદન કી હરારત માલૂમ હુઈ રોઝા ફાસિદ હો જાયેગા.

મસઅલા- અગર કિસી જાનવર કી ફર્જ (શર્મગાહ) કો હાથ સે છૂઆ ઔર મની નિકલ પળી તો રોઝા ખરાબ ન હોગા.

મસઅલા- અગર કિસી ઔરત કે મુંહ કો યા ફર્જ (શર્મગાહ) કો બારબાર દેખા યા એક હી બાર દેખા કે મની નિકલ પળી તો રોઝા ખરાબ ન હોગા. ઈસી તરહ અગર સિર્ફ ખ્યાલ બાંધને ઔર તસવ્વુર સે મની નિકલ પળી તબ ભી રોઝા નહીં ટૂટા.

મસઅલા- અગર ઔરત ને શૌહર કે ખાસ આઅઝા કો છૂઆ ઔર શૌહર કી મની ખારિજ હો ગઈ, તો રોઝા ફાસિદ ન હોગા. અગર શૌહર ને ખુદ બીવીસે ઈસ બાત કી ખ્વાહિશ કી કે વહ ઉસ કે આઅઝા કો છૂએ તો રોઝા ફાસિદ હો જાએગા.

(આલમગીરી, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર કિસી જાનવર યા કિસી મુર્દા સે સોહબત કી યા ફર્ઝ કે બાહિર જિમાઅ કિયા ઔર મની નહીં નિકલી, તો રોઝા ફાસિદ ન હોગા. અગર ઈન શકલોં મેં મની નિકલ આઈ તો રોઝા ફાસિદ હો જાએગા. કઝા વાઝિબ હોગી, કફ્ફારા વાજિબ ન હોગા.

મસઅલા- અગર કિસી કો જિમાઅ કરતે દેખકર મની ખારિજ હો જાએ યા કિસી કે ખાસ ઉઝવ કો દેખકર મની ખારિજ હો જાએ યા કિસી ઐસે ખ્યાલ સે મની ખારિજ હો જાએ તો રોઝા ફાસિદ ન હોગા. સિર્ફ ગુસ્લ વાજિબ હોગા.

મસઅલા- અગર દો ઔરતેં આપસમેં રગડેં હોં ઔર મશગૂલ હોં ઔર દોનોં કો મની ખારિજ હો જાએ તો દોનોં કા રોઝા ખરાબ હો ગયા, કઝા લાઝિમ હૈ. કફ્ફારા લાઝિમ નહીં.

મસઅલા- કિસીને સુબ્હે સાદિક સે પહલે દાખિલ કિયા ઔર જબ સુબહ કે હો જાને કા ડર હુઆ યા ઈત્તિલા મિલી, ફૌરન બાહર નિકાલ લિયા ઔર મની ખારિજ હો ગઈ ઔર ઉસ વકત સુબ્હ હો ચૂકી થી, તો ઉસ પર કઝા વાજિબ નહીં. ઔર ન રોઝા ટૂટા. ઈસી તરહ અગર ભૂલેસે દાખિલ કર દિયા, યા સુબ્હે સાદિક યા સુબહ સાદિક સે પેહલે દાખિલ કર દિયા ઔર યાદ આતે હી યા સુબહ કી ઈત્તિલા મિલતે હી ફૌરન નિકાલ લિયા તો રોઝા ખરાબ ન હોગા અગર યાદ આને કે બાદ યા સુબ્હે સાદિક કી ઈત્તેલા હોનેકે બાવુજુદ ઉસકો થોળા ઔર અંદર કિયા (યાની ધક્કા લગા દિયા)યા કિસી તરહ ઠહરા રહા, ફૌરન નહીં નિકાલા, તો ઉસ કા રોઝા ખરાબ હો ગયા ઔર કઝા વ કફ્ફારા દોનોં વાજિબ હૈ.

મસઅલા- જિસ આદમીને રોઝે કી હાલતમેં દોનોં રાસ્તોં મેં સે (આગે ઔર પીછેકે) કિસી રાસ્તે મેં અપને ખાસ ઉઝવ કી સુપારી જાનબુઝ કર દાખિલ કર દી, તો ઉસ પર કઝા ઔર કફ્ફારા દોનોં લાઝિમ હૈ, અગર ઔરત રાઝી નહીં થી ઔર આખિર રાઝી નહીં હુઈ, તો ઉસ પર સિર્ફ કઝા લાઝિમ હોગી, કફ્ફારા વાજિબ ન હોગા. અગર ઔરત શુરૂમેં રાઝી નહીં થી લેકિન વો તાબેદાર હો ગઈ તો ઉસ પરભી દોનોં ચીઝેં વાજિબ હૈ. (યાની ઔરત ને અપને બદન કો ઢીલા કર દિયા, જિસ તરહ ઉસને ચાહા કર દિયા તો વો ભી રઝામંદી કે હુકમ મેં હૈ.)

(આલમગીરી)

મસઅલા- અગર કિસીકો એહતિલામ હોને યા કિસી ખૂબસૂરત ઔરત કો દેખને યા કિસી જાનવર કી ફર્જ કો હાથ લગાનેસે સોચને સમઝનેસે મની ખારિજ હો ગઈ ઔર વો યે

સમઝા કે મેરા રોઝા ટૂટ ગયા, ઈસ લિએ ઉસને કોઈ ચીઝ ખાલી, તો ઉસ પર કઝા વાજિબ હૈ. કફફારા વાજિબ નહીં.

મસઅલા- અગર કિસીને અપની મિકઅદ (પાખાને કી જગા) મેં યા ઔરતને અપની ફર્ઝ યા મિકઅદ મેં ઉંગલી દાખિલ કી તો રોઝા નહીં ટૂટેગા. અગર ઉંગલી પાની યા તેલ મેં ભીગી હુઈ હો તો રોઝા ટૂટ જાએગા, કઝા લાઝિમ હોગી, કફફારા લાઝિમ નહીં હોગા.

મસઅલા- ઔરત કો પેશાબ કી જગહ કોઈ દવા રખના યા તેલ વગૈરહ યા કોઈ ચીઝ ડાલના સહી નહીં, અગર કિસીને દવા રખલી તો રોઝા જાતા રહા, કઝા વાજિબ હૈ, કફફારા વાજિબ નહીં.

મસઅલા- કિસી ઝુરૂરત કી વજહસે દાઈને પેશાબ કી જગાહ ઉંગલી ડાલી યા ખુદ ઉસને અપની ઉંગલી ડાલી, ફિર સારી ઉંગલી યા થોડી ઉંગલી નિકાલને કે બાદ ફિર અંદર કર દી, તો રોઝા જાતા રહા, લેકિન કફફારા વાજિબ નહીં. ઔર અગર નિકાલને કે બાદ દોબારા અંદર નહીં કી, તો રોઝા નહીં ગયા. હાં પેહલે કી તરહ ઉંગલી પાની યા તેલ વગૈરહ સે ભીગી હુઈ થી તો પેહલી હી બાર કે કરને સે રોઝા જાતા રહા.

મસઅલા- મર્દ અપને પેશાબ કી જગહ કોઈ દવા ડાલે, યા પિચકારી લગાએ, તો ઈસસે રોઝા નહીં તૂટતા. બશર્તે કે મશાને તક ન પહુંચે, યાની મર્દ કે ખાસ ઉઝવ મેં દવા પાની વગૈરહ ડાલને સે રોઝા નહીં તૂટતા. (આલમગીરી, જિલ્દઅવ્વલ)

મસઅલા- જિસ આદમી ને તેલ કા હુકનઃ (એનિમા) લિયા યા નાકમેં તેલ ચઢાયા યા કાનમેં ટપકાયા, તો ઉસકા રોઝા

ટૂટ જાએગા ઔર કફ્ફારા વાજિબ નહોગા. અગર ઉસને હુકના ખુદ ન લિયા, ઉસકી બેખબરીમેં કિસીને કર દિયા યા ઉસ કે કાનમેં ટપકા દિયા, તબભી રોઝા ટૂટ જાએગા. કફ્ફારા વાજિબ ન હોગા. (આલમગીરી, જિલ્દ-૧)

જિન વજહોંસે રોઝા ન રખના જાઈઝ હૈ, ઉન કા બયાન

મસઅલા- ઔરત કો હૈઝ આ ગયા યા બચ્ચા પૈદા હુઆ ઔર નિફાસ હો ગયા, તો હૈઝ ઔર નિફાસ રેહને તક રોઝા રખના દુરસ્ત નહીં.

મસઅલા- અગર રાત કો પાક હો ગઈ, તો અબ સુબહ કો રોઝા ન છોળે. અગર રાતકો ન નહાઈ, તબ ભી રોઝા રખલે ઔર સુબહ કો નહા લે, ઔર અગર સુબહ હોને કે બાદ પાક હુઈ તો અબ પાક હોને કે બાદ રોઝે કી નિયત કરના દુરસ્ત નહીં. લેકીન કુછ ખાના પીના ભી દુરસ્ત નહીં હૈ. અબ દિન ભર રોઝેદારોં કી તરહ રેહના ચાહિયે.

હૈઝ ઔર ઈસ્તિહાઝા કા બયાન

મસઅલા- હર મહિને મેં જો આગે કી રાહ સે મામૂલી પાની આતા હૈ ઉસકો હૈઝ કેહતે હૈ. (હિદાયા પેજ ૬૨ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- કમ સે કમ હૈઝ કી મુદ્દત તીન દિન તીન રાત હૈ ઔર ઝિયાદા સે ઝિયાદા દસ દિન ઔર દસ રાત હૈ, કિસીકો તીન દિન, તીન રાતસે કમ ખૂન આયા, તો વો હૈઝ નહીં હૈ, બલ્કે ઈસ્તેહાઝા હૈ. કિસી વગૈરહ કી વજહસે ઐસા હો ગયા હૈ

ઔર અગર દસ દિન-રાતસે ઝિયાદા ખૂન આયા હૈ, જિતને દિન દસ સે ઝિયાદા આયા હૈ વો ભી ઈસ્તેહાઝા હૈ.

(હિદાયા પેજ ૬૨ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર તીન દિન તો હો ગએ, લેકિન તીન રાતેં નહીં હુઈ, જૈસે જુમ્આકો સુબહ સે ખૂન આયા ઔર ઈતવાર કો શામ કે વકત મગરિબકે બંદ હો ગયા, તબ ભી યહ હૈઝ નહીં બલ્કે ઈસ્તેહાઝા હૈ. અગર તીન દિન રાત સે જરા ભી કમ હો તો વો હૈઝ નહીં, જૈસે જુમ્આ કો સૂરજ નિકલતે વકત ખૂન આયા ઔર સોમવાર કો સૂરજ નિકલને સે કુછ પેહલે બંધ હો ગયા, તો વો હૈઝ નહીં બલ્કે ઈસ્તેહાઝા હૈ. (શામી-પેજ-૬૨ હિસ્સા-૧)

મસઅલા- હૈઝ કી રાત કે અંદર લાલ, પીલા, હરા, ખાકી યાની મટિયાલા રંગ આએ, હૈઝ હૈ, જબ તક ગદ્દી બિલ્કુલ સફેદ ન દિખાઈ દે ઔર જબ બિલ્કુલ સફેદ રહે, જૈસે કે રખ્ખી ગઈ થી, તો અબ હૈઝ સે પાક હો ગઈ.

(દુર્રે મુખ્તાર-પેજ-૨૬૭ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- નૌ બરસ સે પેહલે ઔર પચપન બરસ બાદ કિસીકો હૈઝ નહી આતા હૈ, ઈસ લિએ નૌ બરસ સે છોટી લળકિયોં કો જો ખૂન આએ વો હૈઝ નહીં બલ્કે ઈસ્તેહાઝા હૈ.

મસઅલા- એક યા દો દિન ખૂન આયા. ફિર પંદ્રહ દિન પાક રહી. ફિર એક યા દો દિન ખૂન આયા, તો બીચમેં પંદ્રહ દિન પાની કા હી ઝમાના હૈ, ઈધરે ઉધર એક યા દો દિન જો ન આયા વો ભી હૈઝ નહી બલ્કે ઈસ્તેહાઝા હૈ.

મસઅલા- અગર એક દિન યા કઈ દિન ખૂન આયા, ફિર પંદ્રહ દિન સે કમ પાક રહા, ઈસકા કુછ એઅતેબાર નહી, બલ્કે યું સમઝેંગે કે ગોયા શુરૂ સે લેકર આખિર તક બરાબર ખૂન જારી

રહા. સો જિતને દિન હૈઝકે આનેકી આદત હો, ઉતને દિન તો હૈઝ કે હૈં, બાકી સબ ઈસ્તેહાઝા હૈ. મિસાલ ઈસકી યહ હૈ કે કિસી કે હર મહિને કી પેહલી ઔર દૂસરી ઔર તીસરી તારીખ હૈઝ આને કી માલૂમ હૈ. ફિર કિસી મહિને મેં ઐસા હુઆ કે પેહલી તારીખ કો ખૂન આયા, ફિર ચૌદહ દિન પાક રહી, ફિર એક દિન ખૂન આયા, તો ઐસા સમઝેંગે કે સોલહ દિન બરાબર ખૂન આતા રહા, તો ઉસ મેં તીન દિન શુરૂ કે તો હૈઝ કે હૈં ઔર તેરહ દિન ઈસ્તેહાઝા કે હૈં, ઔર અગર ચૌથી પાંચવી, છઠ્ઠી તારીખ હૈઝ કી આદત થી, તો યહી તારીખેં હૈઝ કી હૈં, ઔર તીન દિન શુરૂ કે ઔર દસ દિન આખિર કે ઈસ્તેહાઝા કે હૈં. ઔર અગર ઉસકી કુછ આદત ન હો, બલ્કે પેહલે પહલ ખૂન આયા હોતો દસ દિન હૈઝ હૈ છ દિન ઈસ્તેહાઝા હૈ.

(શામી પેજ - ૨૬૮ હિસ્સા. ૧)

મસઅલા- હમલકે ઝમાનેમેં જો ખૂન આએ, વો ભી હૈઝ નહીં, બલ્કે ઈસ્તિહાઝા હૈ, ચાહે જિતને દિન આએ.

(શામી, સફા ૨૬૯, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- બચ્ચા પૈદા હોનેકે વકત બચ્ચા નિકલને સે પેહલે જો ખૂન આએ, વો ભી ઈસ્તેહાઝા હૈ, બલ્કે જબ તક આધે સે ઝિયાદા ન નિકલ આએ તબ તક જો ખૂન આએગા ઉસકો ઈસ્તેહાઝા હી કહેંગે. (હિદાયા પેજ ૬૩-ભાગ ૧)

હૈઝ કે હુકમોંકા બયાન

મસઅલા- હૈઝ કે ઝમાનેમેં નમાઝેં પઢના ઔર રોઝે રખના દુરસ્ત નહીં, ઈતના ફર્ક હૈ કે નમાઝ તો બિલ્કુલ માફ હો

જાતી હૈ, પાક હોને કે બાદભી ઉસ્કી કઝા વાજિબ નહીં હોતી, લેકિન રોઝે માફ નહીં હોતે, પાક હોને કે બાદ કઝા રખને પળેંગે. (હિદાયા પેજ- ૬૩ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર ફર્ઝ નમાઝ પઢને મેં હૈઝ આ ગયા, તો વો નમાઝ ભી માફ હો ગઈ. પાક હોનેકે બાદ ભી ઉસ કી કઝા ન પઢે ઔર અગર નફલ યા સુન્નત મેં હૈઝ આ ગયા, તો ઉસકી કઝા પઢની પળેગી ઔર આધે રોઝે કે બાદ હૈઝ આયા તો વો રોઝા ટૂટ ગયા. જબ પાક હોતો કઝા રખ્ખે. અગર નફલ રોઝા મેં હૈઝ આએ તો ઉસ કી ભી કઝા રખ્ખે.

(હિદાયા. પેજ - ૬૨. જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર નમાઝ કે આખિર વકતમેં હૈઝ આયા ઔર અભી નમાઝ નહીં પળ્હી હૈ તબ ભી માફ હો ગઈ.

(શામી પેજ-૩૦૦ હિસ્સા-૧)

મસઅલા- હૈઝ કે ઝમાને મેં મર્દ કે પાસ રેહના યાની સોહબત કરના દુરસ્ત નહીં. ઔર સોહબત કે સિવા ઔર સબ બાતેં દુરસ્ત હૈં યાની સાથ ખાના પીના લેટના વગૈરહ દુરસ્ત હૈ.

(દુર્રે મુખ્તાર. પેજ - ૧૬૪ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- કિસીકી આદત પાંચ દિન યા નૌ દિન કી થી. સો જિતને દિન કી આદત થી, ઉતને હી દિન ખૂન આયા, ફિર બંધ હો ગયા તો જબ તક નહા ન લેવે, તબ તક સોહબત કરના દુરસ્ત નહીં, અગર ગુસ્લ ન કરે, તો જબ એક નમાઝ કા વકત ગુઝર જાએ કે એક નમાઝ કી કઝા ઉસકે જિમ્મે વાજિબ હો જાએ, તબ સોહબત દુરૂસ્ત હૈ. ઈસસે પેહલે દુરૂસ્ત નહીં.

(હિદાયા-૬૪ જિલ્દ-૧)

મસઅલા– અગર આદત પાંચ દિન કી થી ઔર ખૂન ચાર હી દિન આકર બંધ હો ગયા, તો નહાકર નમાઝ પઢના વાજિબ હૈ. લેકિન જબ તક પાંચ દિન પૂરે હો ન લેં તબ તક સોહબત કરના દુરૂસ્ત નહીં હૈ કે શાયદ ફિર ખૂન આજાએ.

મસઅલા– ઔર અગર પૂરે દસ દિન-રાત હૈઝ આયા, તો ઉસસે ખૂન બંધ હો જાએ ઉસી વક્ત સે સોહબત કરના દુરસ્ત હૈ ચાહે નહા ચૂકી હો યા અભી ન નહાઈ હો.

(હિદાયા પેજ - ૬૪ જિલ્દ-૧)

મસઅલા– અગર એક યા દો દિન આકે ખૂન બંધ હો ગયા, તો નહાના વાજિબ નહીં. વુઝૂ કરકે નમાઝ પઢ લે. લેકિન અભી સોહબત કરના દુરસ્ત નહીં. અગર પંદ્રહ દિન ગુજરને સે પેહલે ખૂન આ જાએગા તો અબ માલૂમ હોગા કે વો હૈઝકા ઝમાના થા. હિસાબ સે જિતને દિન હૈઝ કે હોં, ઉનકો હૈઝ સમઝે ઔર અબ ગુસ્લ કરકે નમાઝ પઢે ઔર અગર પંદ્રહ દિન બીચમેં ગુઝર ગએ ઔર ખૂન નહીં આયા, તો માલૂમ હુઆ કે ઈસ્તેહાઝા થા, સો એક દિન યા દો દિન ખૂન આને કી વજહ સે જો નમાઝે નહીં પઢી, અબ ઉનકી કઝા પઢની ચાહિએ.

મસઅલા– તીન દિન હૈઝ આનેકી આદત હૈ. લેકિન કિસી મહીનેમેં ઐસા હુઆ કે તીન દિન પૂરે હો ચૂકે ઔર અભી ખૂન બંધ નહીં હુઆ તો અભી ગુસ્લ ન કરે ન નમાઝ પઢે. અગર પૂરે દસ દિન, રાત પર યા ઉસસે કમ મેં ખૂન બંધ હો જાએ, તો ઈન સબ દિન કી નમાઝે માફ હય, કુછ કઝા ન પઢની પડેગી. ઔર યું કહેંગે કે આદત બદલ ગઈ. ઈસ લિએ યે સબ દિન હૈઝ કે હોંગે ઔર અગર ગ્યારહવેં દિન ભી ખૂન આયા તો

અબ માલૂમ હુઆ કે હૈઝ કે સિર્ફ તીન હી દિન થેં. વો સબ ઈસ્તેહાઝા હૈ. પસ ગ્યારહવેં દિન નહાએ ઔર સાત દિન કી નમાઝેં કઝા પઢે ઔર અબ નમાઝેં ન છોડે.

(શામી પેજનં ૩૦૨, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર દસ દિન સે કમ હૈઝ આયા ઔર ઐસે વકત ખૂન બંદ હુઆ કે નમાઝ કા વકત બિલ્કુલ તંગ હૈ કે જલ્દી ઔર ફુર્તીસે નહા ધો ડાલે, તો નહાને કે બાદ બિલ્કુલ જરા સા વકત બચેગા જિસમેં સિર્ફ એકબાર અલ્લાહુ અકબર કેહકર નીયત બાંધ સકતી હૈ. ઈસ સે ઝિયાદા કુછ નહીં પઢ સકતી. તબ ભી ઉસ વકત કી નમાઝ વાજિબ હો જાએગી. ઔર કઝા પઢની પડેગી ઔર અગર ઈસ સે ભી કમ વકત હો તો નમાઝ માફ હૈ. ઉસકી કઝા પઢના વાજિબ નહીં.

મસઅલા- અગર પૂરે દસ દિન રાત હૈઝ આયા ઔર ઐસે વકત ખૂન બંધ હુઆ કે બિલ્કુલ જરા સા થા બસ ઈતના વકત હૈ કે એક બાર અલ્લાહુ અકબર કેહ સકતી હય. ઈસસે ઝિયાદા કુછ નહીં કેહ સકતી ઔર નહાને કી ભી ગુંજાઈશ નહીં, તો ભી નમાઝ વાજિબ હો જાતી હ, ઉસ કી કઝા પઢની ચાહિએ.

મસઅલા- અગર રમઝાન શરીફમેં દિન કો પાક હુઈ તો અબ પાક હોને કે બાદ કુછ ખાના પીના ઠીક નહીં હૈ. શામ તક રોઝેદારોં કી તરહ રેહના વાજિબ હય. લેકિન વો દિન રોઝે મેં ન ગિના જાએગા. બલ્કે ઈસ કી કઝા રખની પઢેગી.

(હિદાયા - પેજ ૨૦૭ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- ઔર અગર રાતકો પાક હુઈ ઔર પૂરે દસ દિન રાત હૈઝ આયા હૈ તો અગર ઈતની જરાસી રાત બાકી હો,

જિસસે એક બાર અલ્લાહુ અકબર ભી ન કેહ સકે તબ ભી સુબ્હકા રોઝા વાજિબ હૈ ઔર અગર દસ દિન સે હૈઝ કમ આયા હૈ તો અગર ઈતની રાત બાકી હો કે ફુરતી સે ગુસ્લ તો કર લેગી લેકિન ગુસ્લ કે બાદ એક બારભી અલ્લાહો અકબર ન કેહ પાએગી તબ ભી સુબ્હ કા રોઝા વાજિબ હૈ. અગર ઈતની રાત તો થી લેકીન ગુસ્લ નહીં કિયા તો રોઝા ન તોળે, બલ્કે રોઝે કી નિય્યત કરલે ઔર સુબ્હ કો નહાલે ઔર ઈસસે ભી કમ રાત હો યાની ગુસ્લ ભી ન કર સકે તો સુબ્હ કો રોઝા જાઈઝ નહીં હૈ, લેકિન દિન કો કુછ ખાના પીના ભી દુરસ્ત નહીં, બલ્કે સારા દિન રોઝેદારોં કી તરહ રહે ફિર ઉસકી કઝા રખે.

(દુર્રે મુખ્તાર, સફા ૨૦૫, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- જબ ખૂન સૂરાખ સે બાહર કી ખાલમેં નિકલ આએ તબ સે હૈઝ શુરૂ હો જાતા હૈ. ઉસ ખાલ સે બાહર નિકલે ચાહે ન મિકલે. ઉસકા કુછ એઅતેબાર નહીં હૈ. અગર કોઈ સુરાખ કે અંદર રૂઈ વગૈરહ રખ લેવે જિસસે ખૂન બાહર ન નિકલને પાએ તો જબ તક સૂરાખ કે અંદર હી અંદર ખૂન રહે ઔર બાહર વાલી રૂઈ વગૈરહ પર ખૂન કા ધબ્બા ન આવે તબ તક હૈઝકા હુકમ ન લગાએંગે, જબ ખૂન કા ધબ્બા બાહર વાલી ખાલ મેં આજાએ યા રૂઈ વગૈરહ ખીંચકર બાહર નિકાલ લે, તબ સે હૈઝ કા હિસાબ હોગા. (શામી પેજ-૨૬૯ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- પાક ઔરતને રાતમેં ગદ્દી રખલી થી, જબ સુબ્હ હુઈ તો ઉસ પર ખૂન કા ધબ્બા દેખા તો જિસ વકત સે ધબ્બા દેખા હૈ ઉસી વકતસે હૈઝ કા હુકમ લગાએંગે.

(દુર્રે મુખ્તાર, સફા ૧૫૪, જિલ્દ-૧)

ઈસ્તેહાઝે કે હુકમોંકા બયાન

મસઅલા- ઈસ્તેહાઝે કા હુકમ ઐસા હૈ જૈસે કિસી કી નકસીર ફૂટે ઔર બંદ ન હો ઐસી ઔરત નમાઝ ભી પઢે ઔર રોઝા ભી રખે. કઝા ન રખની ચાહિએ. ઔર ઈસમેં સોહબત કરના ભી દુરસ્ત હૈ. (આલમગીરી. પેજ-૩૭. જિલ્દ-૧)

નોટ- ઈસ્તેહાઝા કે હુકમ બિલ્કુલ માઝૂર કે હુકમ કી તરહ હૈ.

નિફાસ કા બયાન

મસઅલા- બચ્ચા પૈદા હોને કે બાદ આગે કી રાહ સે જો ખૂન આતા હૈ ઉસકો નિફાસ કેહતે હૈં. ઝિયાદા સે ઝિયાદા નિફાસ કે ચાલીસ દિન હૈં ઔર કમ કી કોઈ હદ નહીં. અગર કિસીકો એક આધ ઘડી કા ખૂન બંધ હો જાએ તો વો ભી નિફાસ હૈ. (હિદાયા-પેજ ૫૭)

મસઅલા- અગર બચ્ચા પૈદા હોનેકે બાદ કિસીકો બિલ્કુલ ખૂન ન આએ તબ ભી જનને કે બાદ નહાના વાજિબ હય. (દુર્રે મુખ્તાર પેજ-૩૦૮)

મસઅલા- આધે સે ઝિયાદા બચ્ચા નિકલ આયા, લેકિન અભી પૂરા નહીં નિકલા ઉસ વકત જો ખૂન જાએ વોભી નિફાસ હૈ ઔર અગર આધે સે કમ નિકલા થા, ઉસ વકત ખૂન આયા તો વો ઈસ્તિહાઝા હૈ. અગર હોશ વ હવાસ બાકી હોં તો ઉસ વકત ભી નમાઝ પળ્હે નહીં તો ગુનેહગાર હોગી ન હો સકે તો ઈશારે સે પળ્હે કઝા ન કરે લેકિન અગર નમાઝ પળ્હને સે બચ્ચે કે જાયા હો જાનેકા ડર હો તો નમાઝ ન પળ્હે.

મસઅલા- કિસી કા હમલ ગિર ગયા તો અગર બચ્ચે કા એક આધ ઉઝવ બન ગયા હો, તો ગિરને કે બાદ જો ખૂન આએગા વોભી નિફાસ હય. અગર બિલ્કુલ નહીં બના બસ ગોશ્ત હૈ તો વો નિફાસ નહીં. પસ અગર વો ખૂન હૈઝ બન સકે, તો હૈઝ હૈ ઔર અગર હૈઝ ભી ન બન સકે જૈસે તીન દિન સે કમ આએ યા પાકીકા ઝમાના કે અભી પૂરે પંદ્રહ દિન નહીં હુએ, તો વો ઈસ્તિહાઝા હૈ. (આલમગીરી પેજ-૨૩ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર ખૂન ચાલીસ દિન સે બઢ ગયા તો અગર પેહલે પહલહી બચ્ચા હુઆ તો ચાલીસ દિન નિફાસકે હૈ ઔર જિતના ઝિયાદા આયા હૈ, વો ઈસ્તેહાઝા હૈ. પસ ચાલીસ દિન કે બાદ નહા ડાલે. ઔર નમાઝ પઢના શુરૂ કર દે. ખૂન બંદ હોને કા ઈન્તેઝાર ન કરે ઔર અગર યેહ પેહલા બચ્ચા નહીં બલ્કે ઈસસે પેહલે જન ચૂકી હૈ ઔર ઉસકી આદત માલુમ હૈ કે ઈતને દિન નિફાસ આતા હૈ, તો જિતને દિન નિફાસ કી આદત હો ઉતને દિન નિફાસ કે હૈ ઔર જો ઉસસે ઝિયાદા હૈ વો ઈસ્તેહાઝા હૈ. (દુર્રે મુખ્તાર-પેજ.૩૦૯ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- કિસીકી આદત તીસ દિન નિફાસ આને કી હૈ, લેકિન તીસ દિન ગુઝર ગએ ઔર અભી ખૂન બંધ નહીં હુઆ તો અભી ન નહાએ. ઔર અગર પૂરે ચાલીસ દિન પર ખૂન બંધ હો ગયા તો વો નિફાસ હૈ. ઔર અગર ચાલીસ દિનસે ઝિયાદા હોજાએ તો સિર્ફ તીસ દિન નિફાસકે હૈ ઔર બાકી સબ ઈસ્તિહાઝા હૈ, ઈસ લિએ અબ ફૌરન ગુસ્લ કર ડાલે ઔર દસ દિન કી નમાઝે કઝા પઢે. (શામી પેજ.૩૧૦ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર ચાલીસ દિન સે પેહલે ખૂન નિફાસ કા બંધ હો જાએ, તો ફૌરન ગુસ્લ કર કે નમાઝ પઢના શુરૂ કરે ઔર

અગર ગુસ્લ નુકસાન કરે તો તયમ્મુમ કરકે નમાઝ શુરૂ કરે. હરગીઝ કોઈ નમાઝ કઝા ન હોને દે.

(શામી પેજ. ૩૦૯ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- નિફાસમેં ભી નમાઝ બિલ્કુલ માફ હૈ ઔર રોઝા માફ નહીં. બલ્કે ઉસકી કઝા રખના ચાહિએ. ઔર રોઝા વ નમાઝ ઔર સોહબત કરને કે યહાં ભી મસઅલે હૈં, જો ઉપર બયાન હો ચૂકે હૈ. (દુર્રે મુખતાર પેજ ૩૦૮ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર છ મહિને કે અંદર અંદર આગે પીછે દો બચ્ચે હોં તો નિફાસ કી મુદ્દત પેહલે બચ્ચે સે લી જાએગી, અગર દૂસરા બચ્ચા દસ બીસ દિન યા દો એક મહીને કે બાદ હુઆ તો દૂસરે બચ્ચે સે નિફાસ કા હિસાબ ન કરેંગે.

(દુર્રે મુખ્તાર-પેજ. ૩૧૦)

નિફાસ ઔર હૈઝ વગૈરહ કે હુકમોંકા બયાન

મસઅલા- જો ઔરત હૈઝ સે હો યા નિફાસ સે હો ઔર જિસ પર નહાના વાજિબ હો ઉસકો મસ્જિદમેં જાના ઔર કાબા શરીફ કા તવાફ કરના ઔર કલામ મજીદ કા પઢના દુરૂસ્ત નહીં. અલબત્તા અગર કુર્આન મજીદ જુઝદાન મેં લિપટા હો યા ઉસપર કપડે વગૈરહ કી ચોલી ચઢી હુઈ હો ઔર જિલ્દ કે સાથ સીલી હુઈ ન હો બલ્કે અલગ હો કે ઉતારને સે ઉતર સકે તો ઈસ હાલમેં કુર્આન મજીદ કા છૂના ઔર ઉઠાના દુરસ્ત હૈ.

મસઅલા- જિસકા વુઝૂ ન હો ઉસકો ભી કુર્આન મજીદ

કા છૂના દુરસ્ત નહીં અલબત્તા ઝુબાની પળહના દુરસ્ત હૈ.

(હિદાયા-પેજ-૬૪ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- જિસ રૂપિયા યા પૈસેમેં યા તશ્તરીમેં યા તાવીઝમેં યા ઔર કિસી ઔર ચીઝમેં કુર્આન શરીફકી કોઈ આયત લિખી હો, ઉસકો ભી છૂના ઉન લોગોંકે લિએ દુરુસ્ત નહીં. અલબત્તા અગર કિસી થેલીમેં યા બર્તન વગૈરહમેં રખે હોં, તો ઉસ થેલી ઔર ઉસ બર્તન કો છૂના ઔર ઉઠાના દુરુસ્ત હય.

મસઅલા- કુર્તેકે દામન ઔર દુપટ્ટે કે આંચલ સે ભી કુર્આન મજીદ કો પકડના ઔર ઉઠાના દુરુસ્ત નહીં, અલબત્તા અગર બદનસે અલગ કોઈ કપડા હો, જૈસે રૂમાલ, તૌલિયા (ટુવાલ) વગૈરહ, ઉસસે પકડ કે ઉઠાના જાઈઝ હય.

મસઅલા- અગર પૂરી આયત ન પઢે, બલકે આયતકા જરાસા લફઝ યા આધી આયત પઢે તો દુરુસ્ત હય, લેકિન આધી આયત ઈતની બડી ન હો કે કિસી છોટી-સી આયત કે બરાબર હોજાએ. (હિદાયા, સફા ૬૪, જિલ્દ-૧,

શામી, સફા ૩૦૩ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર અલ-હમ્દુ કી પૂંરી સૂરહ : દુઆકી નિયતસે પઢે યા ઔર દુઆએં જો કુર્આન મેં આઈ હય, ઉનકો દુઆકી નિયતસે પઢે, તિલાવત કે ઈરાદે સે ન પઢે તો દુરુસ્ત હય ઈસમેં કુછ ગુનાહ નહીં હય, જૈસે યે દુઆ :-

રબ્બના આતિના ફિદ દુન્યા હ-સ-ન-તંવ-વ ફિલ આખિરતિ હ-સ-ન-તંવ-વ કિના અઝાબન્નાર

ઔર યે દુઆ-

રબ્બના લા તુઆખિજ-ના ઈન-નસીના અવઅખ-તઅ્-ના આખિર તક સૂરહ: વ-કહ: કે આખિર મેં લિખી હૈ યા ઔર કોઈ દુઆ જો કુર્આન શરીફ મેં આઈ હો, દુઆકી નિયતસે સબકા પઢના દુરુસ્ત હય. (શામી સફા-૩૦૨ જિલ્દ-૧)

મસઅલા- દુઆ-એ-કુનૂતકા પઢના ભી દુરુસ્ત હય.

(આલમગીરી, સફા ૨૪, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- અગર કોઈ ઔરત લળકિયોંકો કુર્આન શરીફ પઢાતી હો, તો એસી હાલતમેં હિજ્જે કરાના દુરુસ્ત હય ઔર રવાં પઢાતે વક્ત પૂરી આયત ન પઢે, બલ્કે એક-એક દો-દો લફ્ઝ કે બાદ સાંસ તોડ દે ઔર કાટ-કાટ કર આયત કા રવાં કહલાએ. (આલમગીરી, સફા ૨૪)

મસઅલા- કલિમા ઔર દુરુદ શરીફ પઢના ઔર અલ્લાહ તઆલાકા નામ લેના, ઈસ્તિગફાર પઢના ઔર કોઈ વઝીફા પઢના જૈસે લા-હૌ-લ વલા કુવ્વ-ત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલીયિલ અઝીમ. પઢના મના નહીં, યે સબ દુરુસ્ત હય.

મસઅલા- હૈઝ કે ઝમાનેમેં મુસ્તહબ હય કે નમાઝ કે વક્ત વુઝૂ કરકે કિસી પાક જગા થોડી દેર બૈઠકર અલ્લાહ અલ્લાહ કર લિયા કરે, તાકિ નમાઝકી આદત ન છૂટ જાયે ઔર પાક હોને કે બાદ નમાઝસે જી ઘભરાએ નહીં.

(આલમગીરી, સફા ૨૩, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- કિસીકો નહાનેકી ઝુરુરત થી ઔર અભી નહાને ન પાઈ થી કે હૈઝ આ ગયા, તો અબ ઉસ પર નહાના વાજિબ નહીં, બલ્કે જબ હૈઝ સે પાક હો, તબ નહાએ, એક હી

ગુસ્લ દોનોંકી તરફસે હો જાએગા.

(કાઝીખાં, સફા ૨૩, જિલ્દ-૧)

નજાસત કે પાક કરનેકા બયાન

મસઅલા- બદન મેં યા કપડેમેં મની લગકર સૂખ ગઈ, તો ખૂરચકર ખુબ મલ ડાલનેસે પાક હો જાએગા ઔર અગર અભી સૂખી ન હો તો સિર્ફ ધોનેસે પાક હોગી, લેકિન અગર કિસીને પેશાબ કરકે ઈસ્તિંજા નહીં કિયા થા, ઐસે હી વકત મની નિકલી, તો વો મલનેસે પાક ન હોગી, ઉસકો ધોના ચાહિએ.

(આલમગીરી, સફા ૨૭, જિલ્દ-૧)

નમાઝ કા બયાન

મસઅલા- કિસીકે લળકા પૈદા હો રહા હૈ, લેકિન અભી સબ નહીં નિકલા, કુછ બાહર નિકલા હૈ ઔર કુછ નહીં નિકલા, ઐસે વકત ભી અગર હોશ વ હવાસ બાકી હોં, તો નમાઝ પઢના ફર્ઝ હૈ, કઝા કર દેના દુરુસ્ત નહીં, અલબત્તા અગર નમાઝ પઢનેસે બચ્ચેકી જાનકા ખતરા હો, તો નમાઝ કઝા કર દેના દુરુસ્ત હૈ. ઈસી તરહ દાઈ-જનાઈ કો અગર યે ડર હો કે અગર મૈં નમાઝ પઢને લગૂં, તો બચ્ચેકો સદમા પહોંચેગા, તો ઐસે વકતમેં દાઈકો ભી નમાઝ કા કઝા કર દેના દુરુસ્ત હૈ, લેકિન ઈન સબ કો ફિર જલ્દી કઝા પઢ લેના ચાહિયે.

(દુર્રેમુખ્તાર, સફા ૩૦૮, જિલ્દ-૧)

જવાન હોનેકા બયાન

મસઅલા- જબ કિસી લળકીકો હૈઝ આ ગયા યા અભી તક કોઈ હૈઝ તો નહીં આયા, લેકિન ઉસકે પેટ રહ ગયા યા પેટ નહીં ભી રહા, લેકિન ખ્વાબમેં મર્દસે સોહબત કરતે દેખા ઔર ઉસસે મઝા આયા ઔર મની નિકલ આઈ, ઈન તીનો શકલોંમેં વો જવાન હો ગઈ, રોઝા વગૈરહ શરીઅતકે સબ હુકમ - અહકામ ઉસ પર લગાએ જાએંગે ઔર અગર ઈન તીનોં બાતોંમેંસે કોઈ બાત ભી નહીં પાઈ ગઈ, લેકિન ઉસકી ઉમ્ર પૂરે પંદ્રહ (૧૫) સાલકી હો ચૂકી હૈ તબ ભી વો જવાન સમઝી જાએગી ઔર જો હુકમ જવાન પર લગાએ જાતે હૈં, અબ ઉસ પર લગાએ જાએંગે. (શામી, સફા ૩૬૩, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- જવાન હોનેકો શરીઅતમેં બાલિગ હોના કહેતે હૈ, નવ સાલસે પેહલે કોઈ ઔરત જવાન નહીં હો સકતી. અગર ઉસકો ખૂન ભી આએ, તો વો હૈઝ નહીં હૈ, બલ્કે ઈસ્તિહાઝા હૈ, જિસકા હુકમ ઉપર બયાન હો ચૂકા હૈ.

કફનાને કા બયાન

મસઅલા- અગર હમલ ગિર જાએ, તો અગર બચ્ચેકે હાથ-પાંવ, મુંહ-નાક વગૈરહ જિસ્મ કુછ બના ન હો, તો ન નહલાએ ઔર ન કફનાએ, કુછ ભી ન કરે, બલ્કે કિસી કપડેમેં લપેટકર એક ગઢા ખોદકર ગાડ દે ઔર અગર ઉસ બચ્ચેકા કુછ જિસ્મ બન ગએ હૈં, તો ઈસકા વોહી હુકમ હૈ, જો મુર્દા બચ્ચા પૈદા હોનેકા હય યાની નામ રખા જાએ ઔર નહલાયા જાએ,

લેકિન કાયદે કે મુતાબિક કફન ન દિયા જાએ, ન નમાઝ પઢી જાએ, બલ્કે કપડેમેં લપેટકર કે દફન કર દિયા જાએ.

(દુર્રે મુખ્તાર, સફા ૯૦૪, જિલ્દ-૧)

મસઅલા- લડકેકા સિર્ફ સર નિકલા, ઉસ વકત વો ઝિન્દા થા, ફિર મર ગયા, તો ઉસકા વોહી હુકમ હૈ જો મુર્દા પૈદા હોનેકા હુકમ હૈ. અલબત્તા અગર ઝિયાદા હિસ્સા નિકલ આયા, ઉકે બાદ મરા, તો ઐસા સમઝેંગે કે ઝિન્દા પૈદા હુઆ. અગર સરકી તરફસે પૈદા હુવા તો સીને તક નિકલને સે સમઝેંગે કે ઝિયાદા હિસ્સા નિકલ આયા ઔર અગર ઉલ્ટા પૈદા હુઆ તો નાફ તક નિકલના ચાહિએ. (શામી, સફા ૯૨૭, જિલ્દ-૧)

જિન લોગોંસે નિકાહ કરના હરામ હૈ ઉનકા બયાન

મસઅલા- કિસી મર્દને કિસી ઔરત સે ઝિના કિયા, તો અબ ઉસ ઔરતકી માં ઔર ઉસ ઔરતકી ઔલાદ કો ઉસ મર્દસે નિકાહ કરના દુરુસ્ત નહીં.

મસઅલા- કિસી ઔરતને જવાની કી ખ્વાહિશકે સાથ બદ-નિયતી સે કિસીકો હાથ લગાયા, તો અબ ઉસ ઔરતકી માં ઔર ઔલાદ કો ઉસ મર્દ સે નિકાહ કરના જાઈઝ નહીં. ઈસી તરહ અગર કિસી મર્દને કિસી ઔરત પર હાથ ડાલા, વો મર્દ ઉસકી માં ઔર ઔલાદ પર હરામ હોગયા.

મસઅલા- રાતકો અપની બીવીકે જગાને કે લિએ ઉઠા, મગર ગલતીસે લળકી પર હાથ પડ ગયા થા સાસ પર હાથ પડ ગયા ઔર બીવી સમઝકર જવાની કી ખ્વાહિશકે સાથ ઉસકો હાથ લગાયા, તો અબ વો મર્દ અપની બીવી પર હંમેશા કે લિએ

હરામ હો ગયા. અબ તો કોઈ શકલ જાઈઝ હોને કી નહીં હૈ ઔર લાઝિમ હૈ કે વો મર્દ અબ ઉસ ઔરત કો તલાક દે દે.

મસઅલા- કિસી લળકેને અપની સૌતેલી માં પર બદનિયતી હાથ ડાલ દિયા, તો અબ વો ઔરત અપને શૌહર પર બિલ્કુલ હરામ હો ગઈ. અબ કિસી સૂરતસે હલાલ નહીં હો સકતી ઔર અગર સૌતેલી માં ને સૌતેલે લળકે કે સાથ ઐસા કિયા, તબ ભી યેહી હુકમ હય.

મસઅલા- જિસ ઔરતકે શૌહર ન હો ઔર ઉસકો બદકારીસે હમલ હો, ઉસકા નિકાહ ભી દુરુસ્ત હૈ, લેકિન બચ્ચા પૈદા હોનેસે પેહલે સોહબત કરના દુરુસ્ત નહીં, અલબત્તા જિસને ઝિના કિયા થા, અગર ઉસીસે નિકાહ હુવા, તો સોહબત દુરુસ્ત હૈ.

વલી કા બયાન

મસઅલા- (નિકાહ કી ઈત્તિલા હોને પર) જિસ શકલમેં ઝુબાન સે કેહના ઝરૂરી હો ઔર ઝુબાનસે ઔરત ને કહા, લેકિન જબ મિયાં ઉસકે પાસ આયા, તો સોહબતસે ઈન્કાર નહીં કિયા, તબ ભી નિકાહ દુરુસ્ત હો ગયા.

મસઅલા- બાપ ઔર દાદા કે સિવા કિસી ઔરને નિકાહ કર દિયા થા ઔર લળકીકો અપને નિકાહ હો જાનેકી ખબર થી, ફિર જવાન હો ગઈ, ઔર અબતક ઉસકે મિયાંને ઉસ્સે સોહબત નહીં કી, તો જિસ વકત જવાન હુઈ હય, ફૌરન ઉસી વકત અપની નારાઝી ઝાહિર કર દે કે મૈં રાઝી નહીં હું યા યું કહે કે મૈં ઈસ નિકાહકો બાકી રખના નહીં ચાહતી, ચાહે ઉસ જગા કોઈ મૌજુદ ન હો ઔર વો બિલ્કુલ તન્હા બૈઠી હો, હર હાલમેં કેહના

ચાહિએ, લેકિન સિર્ફ ઈસસે નિકાહ નહીં ટૂટેગા. શરહે હાકિમકે પાસ જાએ, વો નિકાહ તોડ દે, તબ નિકાહ ટૂટેગા. જવાન હોનેકે બાદ અગર એકદમ, એક લહજા ભી ચૂપ રહેગી, તો અબ નિકાહ તુડવાનેકા ઈખ્તિયાર ન રહેગા. ઔર અગર ઉસકો અપને નિકાહકી ખબર ન થી, જવાન હોનેકે બાદ ખબર પહોંચી, તો જિસ વકત ખબર મિલી હૈ, ફૌરન ઉસી વકત નિકાહ સે ઈન્કાર કરદે, એક લહજા ભી ચૂપ રહેગી, તો નિકાહ તુડવાનેકા ઈખ્તિયાર જાતા રહેગા.

મસઅલા- ઔર અગર ઉસકા મિયાં સોહબત કર ચૂકા, તબ જવાન હુઈ, તો ફૌરન જવાન હોતેહી ખબર પાતેહી ઈન્કાર કરના નહીં હૈ, બલ્કે જબ તક ઉસકી રઝામંદીકા હાલ માલૂમ ન હોગા, તબ તક કુબૂલ કરને, ન કરનેકા ઈખ્તિયાર બાકી હૈ, ચાહે જિતના ઝમાના ગુઝર જાએ હાં, જબ ઉસને સાફ ઝુબાન સે કેહ દિયા કે મેં મંઝુર કરતી હું યા કોઈ ઔર ઐસી બાત પાઈ ગઈ, જિસસે રઝામંદી સાબિત હુઈ, જૈસે અપને મિયાં કે સાથ તન્હાઈમેં મિયાં-બીવીકી તરહ રહી, તો અબ ઈખ્તિયાર જાતા રહા ઔર નિકાહ લાઝિમ હો ગયા.

મહર કા બયાન

મસઅલા- કિસીને દસ રૂપિયા યા બીસ રૂપિયા યા સૌ યા હજાર રૂપિયા અપની હૈસિયત કે મુવાફિક કુછ મહર મુકર્રર કિયા ઔર બીવી કો રૂખસત કરા લાયા ઔર ઉસસે સોહબત કી, યા સોહબત તો નહીં કી લેકિન તન્હાઈમેં મિયાં-બીવી કિસી ઐસી જગા રહે જહાં સોહબત કરનેસે રોકનેવાલી ઔર મના કરનેવાલી કોઈ બાત ન થી, તો પૂરા મહર જિતના મુકર્રર કિયા

હૈ, અદા કરના વાજિબ હૈ ઔર અગર યે કોઈ બાત નહીં હુઈ થી કે લળકા યા લળકી મર ગઈ, તબ ભી પૂરા મહર દેના વાજિબ હૈ ઔર અગર યે કોઈ બાત નહીં હુઈ ઔર મર્દ ને તલાક દેદી, તો આધા મહર દેના વાજિબ હૈ, ખૂલાસા યે હુઆ કે મિયાં-બીવીમેં વૈસી તન્હાઈ હો ગઈ, જિસકા ઉપર ઝિક્ર હુઆ યા દોનોમેં સે કોઈ મર ગયા, તો પૂરા મહર વાજિબ હો ગયા ઔર વૈસી તન્હાઈ ઔર યકજાઈ હોને સે પેહલેહી તલાક હો ગઈ તો આધા મહર વાજિબ હો ગયા.

મસઅલા- અગર દોનોમેં સે કોઈ બિમાર થા યા રમઝાનકા રોઝા રખે હુએ થા યા હજકા એહરામ બાંધે હુએ થા યા ઔરતકો હૈઝ થા યા કોઈ ઝાંકતા-તાકતા થા, ઐસી હાલતમેં દોનોકી તન્હાઈ ઔર યકજાઈ હુઈ, તો ઐસી તન્હાઈકા કોઈ એતબાર નહીં હૈ. ઈસસે પૂરા મહર વાજિબ નહીં હુઆ. અગર તલાક મિલ જાએ, તો આધા મહર પાનેકી હકદાર હૈ, અલબત્તા રમઝાનકા રોઝા ન થા બલ્કે કઝા યા નફિલ યા નઝર કા રોઝા દોનોમેં સે કોઈ રખે હુએ થા, ઐસી હાલતમેં તન્હાઈમેં રહી, તો પૂરા મહર પાનેકી હકદાર હૈ. શૌહર પર પૂરા મહર વાજિબ હોગા.

મસઅલા- શૌહર નામર્દ હૈ, લેકિન દોનો મિયાં-બીવી મેં વૈસી તન્હાઈ હો ચૂકી હૈ તબ ભી પૂરા મહર પાએગી. ઈસી તરહ હીજડે ને નિકાહ કર લિયા, ફિર તન્હાઈ ઔર યકજાઈ કે બાદ તલાક દે દી, તબ ભી પૂરા મહર પાએગી.

મસઅલા- મિયાં-બીવીમેં તન્હાઈ રહે, લેકિન લળકી ઈતની છોટી હૈ કે સોહબત કે કાબિલ નહીં યા લળકા બહોત છોટા હૈ કે સોહબત નહીં કર સકતા, તો તન્હાઈ સે ભી પૂરા મહર વાજિબ નહીં હુઆ.

મસઅલા- કિસીને બે-કાયદા નિકાહ કર લિયા થા, ઈસ લિએ મિયાં-બીવી મેં જુદાઈ કરા દી ગઈ, જૈસે કિસીને છુપાકર અપના નિકાહ કર લિયા, દો ગવાહોંકે સામને નહીં કિયા યા દો ગવાહ તો થે, લેકિન બહરે થે, ઉન્હોને વો લફ્ઝ નહીં સુને, જિનસે નિકાહ બંધતા હૈ યા કિસીકે મિયાંને તલાક દેદી થી યા મર ગયા થા ઔર અભી ઈદ્દત પૂરી નહીં હોને પાઈ કે ઉસને દૂસરા નિકાહ કર લિયા યા કોઈ ઔર ઐસી હી બે-કાયદા બાત હુઈ, ઈસ લિએ દોનોમેં જુદાઈ કરા દી ગઈ, લેકિન અભી મર્દને સોહબત નહીં કી હૈ, તો કુછ મહર નહીં મિલેગી, બલ્કે અગર વૈસી તન્હાઈ મેં એક જગા રહે-સહે ભી હોં, તબ ભી મહર ન મિલેગા, અલબત્તા અગર સોહબત કર ચૂકા હો, તો મહરે મિસ્લ દિલાયા જાએગા, લેકિન અગર કુછ મહર નિકાહ કે વક્ત ઠહરાયા ગયા થા ઔર મહરે મિસ્લ ઉસસે ઝિયાદા હૈ, તો વોહી ઠહરાયા હુઆ મહર મિલેગા, મહરે મિસ્લ ન મિલેગા.

મસઅલા- કિસીને અપની બીવી સમઝકર ગલતીસે કિસી ગયર ઔરત સે સોહબત કરલી, તો ઉસકો ભી મહર મિસ્લ દેના પડેગા ઔર ઈસ સોહબતકો ઝિના ન કહેંગે, ન કુછ ગુનાહ હોગા, બલ્કે અગર પેટ રહેગા, તો ઉસ લળકેકા નસબ પીઢીકા હૈ, ઉસકે નસબમેં કુછ ધબ્બા નહીં હૈ ઔર ઉસકો હરામી કેહના દુરૂસ્ત નહીં ઔર જબ માલૂમ હોગયા કે યે મેરી ઔરત ન થી, તો અબ ઉસ ઔરત કો ભી ઈદ્દત બૈઠના વાજિબ હૈ. અબ બગૈર ઈદ્દત પૂરી કિયે અપને મિયાં કે પાસ રેહના ઔર મિયાંકા સોહબત કરના દુરૂસ્ત નહીં ઔર ઈદ્દતકા બ્યાન, આગે આએગા. ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા.

મસઅલા- જિતના મહર પેશગી દેનેકા દસ્તુર હૈ, અગર ઈતના મહર પેશગી ન દિયા તો ઔરતકો ઈખ્તિયાર હૈ કે જબ તક ઈતના ન પાએ, તબ તક મર્દકો હમબિસ્તર ન હોને દે ઔર અગર એકબાર સોહબત કર ચૂકા હૈ, તબ ભી ઈખ્તિયાર હૈ કે અબ દૂસરી યા તીસરી બાર કાબૂ ન હોને દે ઔર અગર વો અપને સાથ પરદેશ લે જાના ચાહે, તો બે-ઈતના મહર લિએ પરદેશ ન જાએ. ઈસી તરહ અગર ઔરત ઈસ હાલતમેં અપને કિસી મહરમ અઝીજ કે સાથ પરદેશ ચલી જાએ યા મર્દકે ઘરસે અપને મયકે ચલી જાએ, તો મર્દ ઉસકો રોક નહીં સકતા ઔર જબ ઈતના મહર દે દિયા, તો અબ શૌહર કે બે-ઈજાઝત કુછ નહીં કર સકતી, બે-મરઝી પાએ કહીં આના-જાના જાઈઝ નહીં ઔર શૌહરકા જહાં જી ચાહે, ઉસે લે જાએ, જાનેસે ઈન્કાર કરના દુરૂસ્ત નહીં.

કાફિરોંકે નિકાહ કા બયાન

મસઅલા- અગર ઔરત મુસલમાન હો ગઈ ઔર મર્દ મુસલમાન નહીં હુઆ, તો અબ જબ તક પૂરે તીન હૈઝ ન આએ, તબ તક દૂસરે મર્દસે નિકાહ દુરૂસ્ત નહીં.

બીવીયોં મેં બરાબરી કરનેકા બયાન

મસઅલા- સોહબત કરનેમેં બરાબરી કરના વાજિબ નહીં હૈ કે ઉસકી બારીમેં સોહબત કી હૈ, તો દૂસરી કી બારીમેં ભી સોહબત કરે યે ઝરૂરી નહીં.

રૂખસતી સે પેહલે તલાક હો જાનેકા બયાન

મસઅલા- જિસ ઔરતકી અભી રૂખ્સતી નહીં હુઈ યા રૂખ્સતી હો ગઈ, મગર શૌહર વ બીવીમેં વૈસી તન્હાઈ વ યકજાઈ નહીં હુઈ, જિસકા બયાન મહર કે બાદમેં આ ચૂકા હૈ, તો ઐસી ઔરતકો અગર શૌહર તલાક દે દે, તો ઉસસે તલાકે બાઈન પડેગી, ચાહે સાફ લફ્ઝોં મેં દી હો યા ગોલ લફ્ઝોંમેં, બહર સૂરત પેહલી કિસ્મકી તલાક યાની તલાકે બાઈન હી પડેગી ઔર ઐસી ઔરતકે લિએ તલાકકી ઈદ્દત ભી કુછ નહીં હૈ, તલાક કે બાદ ફૌરન હી દૂસરે મર્દસે નિકાહ કર સકતી હૈ ઔર ઐસી ઔરતકો એક બાર દૂસરી તલાક દેને કા ભી મર્દકો ઈખ્તિયાર નહીં. અગર દેગા તો ન પડેગી, અલબત્તા અગર પેહલી હી બાર મેં યું કેહ દે કે તુઝકો દો તલાક હૈ યા તીન તલાક, તો જિતની દી હૈ, સબ પડ ગઈ, લેકિન તીન તલાક પડનેકી શકલમેં બગૈર હલાલા કે ઈન દોનોંમેં દોબારા નિકાહ નહીં હો સકતા હૈ ઔર અગર યું કહા કે તુઝકો તલાક હૈ, તલાક હૈ, તો એક હી તલાક પડેગી ઔર અગર રૂખ્સતીકે બાદ ઔરત સે શૌહરકી હમબિસ્તરી યા વૈસી તન્હાઈ હો ગઈ, જિસકા બયાન ગુઝરા, તો ઉસકો સાફ લફ્ઝોંમેં એક સે લેકર તીન તલાક તક જિતની દી હૈ, ઉતની હી પડ જાએગી, જિસકા હુકમ યે હૈ કે તીન તલાક કી સૂરતમેં વો ઐસી ઔરત સે બગૈર નિકાહ કે રજઅત કર સકતા હૈ, મગર તીન તલાક કે બાદ વો મુગલ્લજા હોકર ઉસકે નિકાહ સે બિલ્કુલ નિકલ જાએગી.

તીન તલાક દેનેકા બયાન

મસઅલા- (તીન તલાકકે બાદ) અગર ફિર ઉસી મર્દકે સાથ રેહના ચાહે ઔર નિકાહ કરના ચાહે, તો ઉસકી સિર્ફ એક શકલ હૈ, વો યે કે પેહલે કિસી ઔર મર્દસે નિકાહ કરકે હમબિસ્તર હો, ફિર જબ વો દૂસરા મર્દ મર જાએ યા તલાક દે દે, તો ઈદ્દત પૂરી કરકે પેહલે ખાવિંદ સે નિકાહ કર સકતી હૈ. બે-દૂસરા ખાવિંદ કિએ પેહલે ખાવિંદ સે નિકાહ નહીં કર સકતી. અગર દૂસરા ખાવિંદ તો કિયા, લેકિન અભી વો સોહબત ન કરને પાયા થા કે મર ગયા યા સોહબત કરને સે પેહલે હી તલાક દે દી, તો ઉસકા કુછ એતબાર નહીં. પેહલે મર્દસે જબહી નિકાહ હો સકતા હૈ કે દૂસરે મર્દસે સોહબત ભી કી હો, બગૈર ઈસકે પેહલે મર્દસે નિકાહ દુરૂસ્ત નહીં, ખૂબ સમઝ લો.

મસઅલા- અગર દૂસરે મર્દસે ઈસ શર્ત પર નિકાહ હુઆ કે સોહબત કરકે ઔરતકો છોડ દેગા, તો ઈસ ઈકરાર લેનેકા એતબાર નહીં, ઉસકો ઈખ્તિયાર હૈ, ચાહે છોડે યા ન છોડે ઔર જબ જી ચાહે છોડે ઔર યે ઈકરાર કરકે નિકાહ કરના બહોત ગુનાહ ઔર હરામ હૈ. અલ્લાહ તઆલા કી તરફસે લાનત હોતી હૈ, લેકિન નિકાહ હો જાતા હૈ, તો અગર ઈસ નિકાહ કે બાદ દૂસરે ખાવિંદને સોહબત કરકે છોડ દિયા યા મર ગયા, તો પેહલે ખાવિંદ કે લિએ હલાલ હો જાએગી.

કિસી શર્ત પર તલાક દેનેકા બયાન

મસઅલા- કિસીને અપની ઔરતકો કહા, અગર તુઝકો હૈઝ આએ તો તુઝકો તલાક. ઈસકે બાદ ઉસને ખૂન દેખા, તો

અભી સે તલાક કા હુકમ ન લગાએંગે, બલ્કે જબ પૂરે તીન દિન, તીન રાત ખૂન આતા રહે, તો તીન દિન તીન રાતકે બાદ યે હુકમ લગાએંગે કે જિસ વકતસે ખૂન આયા થા, ઉસી વકત તલાક પડ ગઈ થી ઔર અગર યું કહા હો, જબ તુઝકો એક હૈઝ આએ, તો તુઝસે તલાક, તો હૈઝ કે ખત્મ હોને પર તલાક પડેગી.

તલાક રજાઈ મેં રજ્અત કર લેને યાની રોક રખને કા બયાન

મસઅલા– રજ્અતકા એક તરીકા યેભી હૈ કે ઝુબાન સે તો કુછ નહીં કહા, લેકિન ઉસસે સોહબત કરલી યા ઉસકા બોસા લિયા, પ્યાર કિયા યા જવાનીકી ખ્વાહિશકે સાથ ઉસકો હાથ લગાયા, તો ઈન શકલોંમેં ફિર વો ઉસકી બીવી હો ગઈ, ફિરસે નિકાહ કરનેકી ઝરૂરત નહીં.

મસઅલા– જિસ ઔરતકો હૈઝ આતા હો, ઉસકે લિએ તલાકકી ઈદ્દત તીન હૈઝ હૈ. જબ તીન હૈઝ પૂરે હો ચૂકે, તો ઈદ્દત ગુઝર ચૂકી. જબ યે બાત માલૂમ હોગી, તો અબ સમઝો કે અગર તીસરા હૈઝ પૂરે દસ દિન આયા હૈ, તો જિસ વકત ખૂન બંદ હુઆ ઔર દસ દિન પૂરે હુએ, ઉસી વકત ઈદ્દત ખત્મ હો ગઈ ઔર રોક રખનેકા જો ઈખ્તિયાર મર્દકો થા, જાતા રહા, ચાહે ઔરત નહા ચૂકી હો યા અભી ન નહાઈ હો, ઉસકા કુછ એતબાર નહીં ઔર અગર તીસરા હૈઝ દસ દિન સે કમ આયા ઔર ખૂન બંદ હો ગયા, લેકિન અભી ઔરતને ગુસ્લ નહીં કિયા ઔર ન કોઈ નમાઝ ઉસકે ઉપર વાજિબ હુઈ, તો અબ ભી મર્દકા ઈખ્તિયાર બાકી હૈ. અબ ભી અપને ઈરાદે સે બાઝ આએગા, તો વો ફિર ઉસકી બીવી બન જાએગી, અલબત્તા અગર ખૂન બંદ હોને પર

ઉસને ગુસ્લ કર લિયા યા ગુસ્લ તો નહીં કિયા, લેકિન એક નમાઝ કા વકત ગુઝર ગયા યાની એક નમાઝકી કઝા ઉસકે ઝિમ્મે વાજિબ હો ગઈ. ઈન દોનો શકલોંમેં મર્દકા ઈખ્તિયાર જાતા રહા. અબ બગૈર નિકાહ કિએ નહીં રખ સકતા.

મસઅલા- જિસ ઔરતસે અભી સોહબત નહીં કી હો, ચાહે તન્હાઈ હો ચૂકી હો, ઉસકો એક તલાક દેનેસે રોક રખનેકા ઈખ્તિયાર નહીં રેહતા, ક્યોં કે ઉસકો જો તલાક દી જાએ, બાઈન પડતી હૈ, જૈસા ઉપર બયાન હો ચૂકા, ઉસકો ખૂબ યાદ રખો.

મસઅલા- અગર દોનોં એક જગા તન્હાઈ મેં તો રહે, લેકિન મર્દ કેહતા હૈ કે મેંને સોહબત નહીં કી, ફિર ઈસ ઈકરારકે બાદ તલાક દેદી, તો અબ તલાક સે બાઝ આનેકા ઈખ્તિયાર ઉસકો નહીં.

બીવીકે પાસ ન જાનેકી કસમ ખાનેકા બયાન

મસઅલા- જિસને કસમ ખા લી ઔર યું કેહ દિયા, ખુદાકી કસમ ! અબ સોહબત ન કરૂંગા. ખુદાકી કસમ ! તુઝસે કભી સોહબત ન કરૂંગા કસમ ખાતા હું કે તુઝસે સોહબત ન કરૂંગા યા ઔર કિસી તરહ કહા, તો ઉસકા હુકમ યે હૈ કે અગર ઉસને સોહબત ન કી, તો ચાર મહિને ગુઝરને પર ઔરત પર તલાક બાઈન પઢ જાએગી. અબ બગૈર નિકાહ કિયે મિયાં-બીવી કી તરહ નહીં રેહ સકતે ઔર અગર ચાર મહીને કે અંદર હી અપની કસમ તોડ ડાલી ઔર સોહબત કરલી, તો તલાક ન પડેગી. અલબત્તા કસમ તોડને કા કફફારા દેના પડેગા. ઐસી કસમ ખાનેકો શરઅમેં ઈલા કેહતે હૈં.

મસઅલા- હંમેશા કે લિએ સોહબત ન કરનેકી કસમ નહીં ખાઈ બલકે સિર્ફ ચાર મહિને કે લિએ કસમ ખાઈ ઔર યું કહા, ખુદાકી કસમ ! ચાર મહીને તક તુઝસે સોહબત ન કરુંગા, તો ઉસસે ઈલા હો ગયા. ઉસકા ભી યેહી હુકમ હૈ કે અગર ચાર મહિને તક સોહબત ન કરે, તો તલાક બાઈન પડ જાએગી ઔર અગર ચાર મહિને સે પેહલે સોહબત કરલે, તો કસમ કા કફફારા દે ઔર કસમકે કફફારેકા બયાન આગે આએગા.

મસઅલા- અગર ચાર મહિનેસે કમકે લિએ કસમ ખાઈ, તો ઉસકા કુછ એતબાર નહીં, ઈસસે ઈલા નહીં હોગા. ચાર મહીને સે એક દિન ભી કમ કરકે કસમ ખાએ, તબ ભી ઈલા ન હોગા, અલબત્તા જિતને દિનોકી કસમ ખાઈ હૈ, ઈતને દિનોસે પેહલે-પેહલે સોહબત કરલે, તો કસમ તોડનેકા કફફારા દેના પડેગા ઔર અગર સોહબત ન કી તો ઔરતકો તલાક ન પડેગી ઔર કસમ ભી પૂરી રહેગી.

મસઅલા- કિસીને સિર્ફ ચાર મહિનેકે લિએ કસમ ખાઈ, ફિર અપની કસમ નહીં તોડી, ઈસ લિએ ચાર મહિનેકે બાદ તલાક પડ ગઈ, ઔર તલાક કે બાદ ફિર ઉસી મર્દસે નિકાહ હો ગયા, તો અબ ઉસ નિકાહકે બાદ અગર ચાર મહિને તક સોહબત ન કરે, તો કુછ હર્જ નહીં, અબ કુછ ન હોગા ઔર અગર હંમેશા કે લિએ કસમ ખાલી, જૈસે યું કેહ દિયા, કસમ ખાતા હું કે અબ તુઝસે સોહબત ન કરુંગા યા યું કહા કે ખુદાકી કસમ ! તુઝસે કભી સોહબત ન કરુંગા, ફિર અપની કસમ નહીં તોડી ઔર મહિને કે બાદ તલાક પડ ગઈ. અગર તીસરી બાર ફિર ઉસસે નિકાહ કર લિયા તો ઉસકા ભી યેહી હુકમ હૈ કે ઈસ નિકાહકે બાદ ભી અગર ચાર મહિને તક સોહબત ન કરેગા, તો

તીસરી તલાક પડ જાએગી ઔર અબ બગૈર દૂસરા ખાવિંદ કિએ ઉસસે નિકાહ ભી ન હો સકેગા, અલબત્તા અગર દૂસરે યા તીસરે નિકાહકે બાદ સોહબત કર લેતા તો કસમ ટૂટ જાતી ઔર અબ કભી તલાક ન પડતી. હાં, કસમ તોડનેકા કફ્ફારા દેના પડેગા.

મસઅલા- અગર ઈસી તરહ આગે-પીછે તીનોં નિકાહોંમેં તીન તલાકે પડ ગઈ, ઉસકે બાદ ઔરતને દૂસરા ખાવિંદ કર લિયા. જબ ઉસને છોડ દિયા, તો ઈદ્દત ખત્મ કરકે ફિર ઉસી પેહલે મર્દસે નિકાહ કર લિયા ઔર ઉસસે ફિર સોહબત નહીં કી, તો અબ તલાક ન પડેગી, ચાહે જબતક સોહબત ન કરે, લેકિન જબ કભી સોહબત કરેગા, તો કસમ કા કફ્ફારા દેના પડેગા, ક્યોં કે કસમ તો ખાઈ થી કે કભી સોહબત ન કરુંગા, વો ટૂટ ગઈ.

મસઅલા- અગર ઔરતકો તલાકે બાઈન દેદી, ફિર ઉસસે સોહબત ન કરનેકી કસમ ખાલી તો ઈલા નહીં હુઆ, અબ ફિર સે નિકાહ કરને કે બાદ અગર સોહબત ન કરે, તો તલાક ન પડેગી, લેકિન જબ સોહબત કરેગા, કસમ તોડનેકા કફ્ફારા દેના પડેગા. અગર તલાકે રજાઈ દે દેને કે બાદ ઈદ્દતકે અંદર ઐસી કસમ ખાઈ તો ઈલા હો ગયા. અબ અગર રજઅત કરલે ઔર સોહબત ન કરે તો ચાર મહિનેકે બાદ તલાક પડ જાએગી ઔર અગર સોહબત કરે તો કસમકા કફ્ફારા દેના પડેગા.

મસઅલા- ખુદાકી કસમ નહીં ખાઈ, બલ્કે યું કહા અગર તુઝસે સોહબત કરું તો તુઝકો તલાક હૈ, તબ ભી ઈલા હો ગયા, સોહબત કરેગા તો રજાઈ તલાક પડ જાએગી ઔર કસમકા કફ્ફારા ઈસ સૂરતમેં દેના પડેગા ઔર અગર સોહબત ન કી તો

ચાર મહિને કે બાદ તલાકે બાઈન પડ જાએગી ઔર અગર યું કહા, અગર તુઝસે સોહબત કરું, તો મેરે ઝિમ્મે એક હજ હૈ યા એક રોઝા હૈ યા એક યા એક રૂપિયાકી ખૈરાત હૈ યા એક કુર્બાની હૈ, તો ઈન સબ શકલોંમેં ભી ઈલા હો ગયા. અગર સોહબત કરેગા, તો જો બાત કહી હૈ, વો કરની પડેગી ઔર કફ્ફારા ન દેના પડેગા ઔર અગર સોહબત નકી, તો ચાર મહિને કે બાદ તલાક પડ જાએગી.

બીવીકો માં કે બરાબર કહેનેકા બયાન

મસઅલા- કિસીને અપની બીવીસે કહા કે તૂ મેરી માં કે બરાબર હૈ, યા યું કહા, તૂ મેરે લિએ માં કે બરાબર હૈ, તૂ મેરે નઝદીક માં કે બરાબર હૈ, અબ તૂ મેરે નઝદીક માં જૈસી હૈ, માં કી તરહ હૈ, તો દેખો, ઈસકા કયા મતલબ હૈ. અગર યે મતલબ લિયા કે ઈઝઝતમેં, બુઝુર્ગીમેં માં કે બરાબર હૈ યા મતલબ લિયા કે તુ બિલ્કુલ બુઢિયા હૈ, ઉમ્રમેં તૂ મેરી માં કે બરાબર હૈ, તબ તો ઉસકો કેહને સે કુછ નહીં હુઆ. ઈસી તરહ અગર ઉસકો કેહતે વકત કુછ નિયત નહીં કી ઔર કુછ મતલબ નહીં લિયા, યુંહી બક દિયા, તબ ભી કુછ નહીં હુઆ ઔર અગર ઈસ કેહને સે તલાક દેને ઔર છોડનેકી નિયત કી હૈ, તો ઉસસે એક તલાકે બાઈન પડ ગઈ ઔર અગર તલાક દેનેકી ભી નિયત નહીં કી થી ઔર ઔરતકા છોડના ભી મકસદ નહીં થા, બલ્કે મતલબ સિર્ફ ઈતના હૈ કે અગરચે તૂ મેરી બીવી હૈ, અપને નિકાહસે તુઝકો અલગ નહીં કરતા, લેકિન અબ તુઝસે કભી સોહબત ન કરુંગા, તુઝસે સોહબત કરનેકો અપને ઉપર હરામ કર લિયા, બસ રોટી, કપળા લે ઔર પડી રહ, ગરજ યે કે ઉસકો છોડનેકી

નિયત નહીં, સિર્ફ સોહબત કરનેકો અપને ઉપર હરામ કર લિયા હૈ, ઈસકો શરઅમેં જિહાર કહતે હૈં. ઈસ કા હુકમ યે હૈ કે વો ઔરત રહેગી તો ઉસી કે નિકાહમેં, લેકિન મર્દ જબ તક ઉસકા કફ્ફારા ન અદા કરે, તબતક સોહબત કરના યા જવાનીકી ખ્વાહિશકે સાથ હાથ લગાના, મુંહ ચુમના, પ્યાર કરના હરામ હૈ, જબતક કફ્ફારા ન દેગા, તબતક વો ઔરત હરામ રહેગી, ચાહે જિતને સાલ ગુઝર જાએં, જબ મર્દ કફ્ફારા દે દે તો દોનો મિયાં-બીવીકી તરહ રહેં. ફિરસે નિકાહ કરનેકી ઝરૂરત નહીં ઔર ઉસકા કફ્ફારા ઉસી તરહ દિયા જાતા હય, જિસ તરહ રોઝા તોડને કા કફ્ફારા દિયા જાતા હૈ.

મસઅલા- અગર કફ્ફારા દેનેસે પહેલેહી સોહબત કરલી, તો બડા ગુના હુઆ. અલ્લાહ તઆલા સે તૌબા-ઈસ્તિગફાર કરે ઔર અબસે પક્કા ઈરાદા કરે કે અબ બિના કફ્ફારા દિએ કભી સોહબત ન કરુંગા ઔર ઔરતકો ચાહિએ કે જબ તક મર્દ કફ્ફારા ન દે, તબ તક ઉસકો પાસ ન આને દે.

મસઅલા- અગર બહનકે બરાબર યા બેટી યા ફુપી યા ઔર કિસી ઐસી ઔરત કે બરાબર કહા, જિસકે સાથ નિકાહ હંમેશા હંમેશા હરામ હોતા હૈ, તો ઉસકા ભી યેહી હુકમ હૈ.

મસઅલા- કિસીને કહા, તૂ મેરે લિએ સુઅરકે બરાબર હૈ, તો અગર તલાક દેને ઔર છોડનેકી નિયત થી, તબ તો તલાક પડ ગઈ ઔર અગર જિહાર કી નિયત કી યાની યે મતલબ લિયા કે તલાક નહીં દેતા, લેકિન સોહબત કરને કો અપને ઉપર હરામ કિયે લેતા હું તો કુછ નહીં.

મસઅલા- અગર જિહારમેં ચાર મહિને યા ઈસસે ઝિયાદા મુદ્દત તક સોહબત ન કી ઔર કફ્ફારા ન દિયા, તો તલાક નહીં પડી, ઈસસે ઈલા નહીં હોતા.

મસઅલા-જબતક કફફારા ન દે, તબતક દેખના, બાતચીત કરના હરામ નહીં, અલબત્તા પેશાબકી જગા દેખના દુરુસ્ત નહીં.

મસઅલા- અગર હંમેશા કે લિએ જિહાર નહીં કિયા બલ્કે કુછ મુદ્દત મુકર્રર કર દો, જૈસે યું કહા, સાલ ભરકે લિએ યા ચાર મહિને કે લિએ, તૂ મેરી માં કે બરાબર હૈ, તો જિતની મુદ્દત મુકર્રર કી હૈ, ઉતની મુદ્દત તક જિહાર રહેગી ઔર અગર ઈસ મુદ્દતકે અંદર સોહબત કરના ચાહે, તો કફફારા દે ઔર ઈસ મુદ્દત કે બાદ સોહબત કરે, તો કુછ ન દેના પડેગા ઔર હલાલ હો જાએગી.

મસઅલા- જિહાર મેં અગર ફૌરન ઈન્શા અલ્લાહ કેહ દિયા તો કુછ નહીં હુઆ.

મસઅલા-નાબાલિગ લળકા ઔર દીવાના પાગલ આદમી જિહાર નહીં કર સકતા, અગર કરેગા તો કુછ ન હોગા. ઈસી તરહ અગર કોઈ ગૈર-ઔરત સે જિહાર કરે, જિસસે અભી નિકાહ નહીં કિયા હૈ, તો કુછ નહી હુઆ, અબ ઉસ્સે નિકાહ કરના દુરુસ્ત હૈ.

મસઅલા- જિહારકા લફઝ અગર કઈ બાર કહે, જૈસે દોબાર યા તીન બાર યેહી કહા કે તૂ મેરે લિએ માં કે બરાબર હૈ, તો જિતની બાર કહા હૈ, ઉતને કફફારે દેને પડેંગે, અલબત્તા અગર દૂસરી યા તીસરી બાર કરનેસે અગર ખૂબ મઝબૂત ઔર પક્કે હો જાનેકી નીયત કી હો, નયે સિરે સે જિહાર કરના મકસૂદ ન હો, તો એક હી કફફારા દે. અગર કઈ ઔરતોંસે ઐસા કહા, તો જિતની બીવીયાં હો, ઉતને કફફારે દે.

મસઅલા-અગર કઈ ઔરતોં સે એસા કહા, તો જિતની બીવીયાં હો, ઉતને કફફારે દે.

મસઅલા- અગર બરાબરકા લફઝ નહીં કહા, ન જૈસા ઔર તહર લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયા, બલ્કે યું કહા કે મેરી બેહન હૈ તો ઈસ્સે કુછ નહીં હુઆ, ઔરત હરામ નહીં હુઈ, લેકિન ઐસા કરના બૂરા ઔર ગુનાહ હૈ. ઈસ તરહ ફુલાં વકત યું કેહના મેરી બહેન ફલાં કામ કર દો, યે ભી બૂરા હય મગર ઈસસે કુછ હોતા નહીં.

મસઅલા- કિસીને યું કહા, અગર તુઝકો રખું તો માંકો રખું યા યું કહા, અગર તુઝસે સોહબત કરું તો ગોયા માં સે કરુ ઈસસે કુછ નહીં હુઆ.

મસઅલા- અગર યું કહા, તૂ મેરે લિએ માં કી તરહં હરામ હૈ તો અગર તલાક દેનેકી નિયત હો, તો તલાક પડ જાએગી ઔર અગર જિહારકી નિયત કી હો યા કુછ નિયત ન કી હો, તો જિહાર હો જાએગા, કફફારા દેકર સોહબત કરના દુરુસ્ત હૈ.

કફફારે કા બયાન

મસઅલા- જિહારકા કફફારા ઉસી તરહ હૈ જિસ તરહ રોઝા તોડનેકા કફફારા હૈ. દોનોમેં કુછ ફર્ક નહીં વહાં હમને ખોલ-ખોલ કર બયાન કિયા હૈ, વોહી નિકાલકર દેખ લો. અબ યહાં કુછ ઝરૂરી બાતેં, જો વહાં બયાન નહીં હુઈ, યહાં હમ બયાન કરતે હૈ.

મસઅલા- અગર તાકત હો તો મર્દ સાઠ (૬૦) રોઝે લગાતાર રખે. બીચમેં કોઈ રોઝા છૂટને ન પાએ ઔર જબતક રોઝે ખત્મ ન હો ચૂકે, સોહબત ન કરે. અગર રોઝે ખત્મ હોનેસે પેહલે ઉસી ઔરત સે સોહબત કરલી, તો અબ સબ રોઝે ફિરસે

રખે, ચાહે દિનકો ઉસ ઔરત સે સોહબત કી હો યા રાતકો ઔર ચાહે જાન-બુઝકર ઐસા કિયા હો યા ભૂલેસે, સબકા એકહી હુકમ હૈ.

મસઅલા- અગર શુરૂ મહિના યાની પેહલી તારીખ સે રોઝે રખના શુરૂ કિયે, તો પૂરે દો મહિને રોઝે રખલે, ચાહે પૂરે સાઠ દિન હો ઔર તીસ દિન તક મહિના હો યા ઉસસે કમ દિન હોં, દોનોં તરહ કફ્ફારા અદા હોજાએગા ઔર અગર પેહલી તારીખસે રોઝે રખના શુરૂ નહીં કિએ, તો પૂરે સાઠ (૬૦) દિન રોઝે રખે.

મસઅલા- અગર કફ્ફારા રોઝે સે અદા કર રહા થા ઔર કફ્ફારા પૂરા હોનેસે પેહલે દિનકો યા રાતકો ભૂલેસે હમબિસ્તર હોગયા, તો કફ્ફારા દોહરાના પડેગા.

મસઅલા- રોઝેકી તાકત ન હો તો સાઠ (૬૦) ફકીરોં કો દો વકત ખાના ખિલાએ યા કુછ અનાજ દે દે સબ ફકીરોંકો અભી નહીં ખિલા ચૂકા થા કે બીચમેં સોહબત કરલી, તો ગુનાહ હુઆ, મગર ઈસ શકલ મેં કફ્ફારા દોહરાના ન પડેગા ઔર ખાના ખિલાને કી સબ વોહી શકલ હૈ, જો બયાન હો ચૂકી હૈ.

મસઅલા- કિસીકે ઝિમ્મે જિહાર કે દો કફ્ફારે થે. ઉસને સાઠ (૬૦) મિસ્કીનોકો ચાર-ચાર સેર ગેહૂં દે દિયે ઔર યે સમઝા કે હર કફ્ફારે સે દો-દો સેર દેતા હું, ઈસ લિએ દોનોં કફ્ફારે અદા હો ગયે, તબ ભી એક કફ્ફારા અદા હુઆ. દૂસરા કફ્ફારા ફિર દે ઔર અગર એક કફ્ફારા રોઝા તોડનેકા થા, દૂસરા જિહારકા, ઉસમેં ઐસા કિયા, તો દોનો અદા હો ગયે.

લિઆન કા બયાન

મસઅલા- જબ કોઈ અપની બીવી કો ઝિનાકી તોહમત લગાએ યા જો લડકા પૈદા હુઆ, ઉસકો કહે કે યે મેરા લડકા નહીં હૈ, ન માલૂમ કિસકા હૈ, તો ઉસકા હુકમ યે હૈ કે ઔરત કાઝી ઔર શરઈ હાકિમ કે પાસ ફરિયાદ કરે, તો હાકિમ દોનોં સે કસમ લે. પેહલે શૌહર સે ઈસ તરહ કહલાએ, મૈં ખુદાકો ગવાહ કરકે કેહતા હું કે જો તોહમત મૈંને ઉસકો લગાઈ હૈ ઉસમે મૈં સચ્ચા હું. ચાર બાર શૌહર ઈસ તરહ કહે ફિર પાંચવી બાર કહે, અગર મૈં ઝૂઠા હું, તો મુઝ પર ખુદાકી લાનત હો. જબ મર્દ પાંચવી બાર કેહ ચૂકે તો ઔરત ચાર બાર ઈસ તરહ કહે, મૈં ખુદાકો ગવાહ કરકે કેહતી હૂં કે ઈસને જો તોહમત મુઝ પર લગાઈ હૈ, ઉસ તોહમતમેં ઝૂઠા હૈ ઔર પાંચવી બાર યે કહે અગર ઈસ તોહમત લગાનેમેં યે સચ્ચા હો, મુઝ પર ખુદાકા ગઝબ ટૂટે. તો જબ દોનો કસમ ખા લેં, તો હાકિમ દોનોં મેં જુદાઈ કરા દેગા ઔર તલાકે બાઈન પડ જાએગી ઔર અબ યે લડકા બાપકા ન કહા જાએગા, માં કે હાવલે કર દિયા જાએગા. ઈસ કસમા-કસમી કો શરીઅતમેં લિઆન કેહતે હૈં.

ઈદ્દત કા બયાન

મસઅલા- જબ કિસીકા મિયાં તલાક દે દે યા ખૂલઅ વ ઈલા વગૈરહ કિસી ઔર તરહ સે નિકાહ ટૂટ જાએ યા શૌહર મર જાએ, તો ઈન સબ શકલોંમેં થોડી મુદ્દત તક ઔરતકો એક ઘરમેં રહના પડતા હૈ. જબ તક યે મુદ્દત ખત્મ ન હો સકે, તબતક કહીં ઔર નહીં જા સકતી, ન કિસી ઔર મર્દસે અપના નિકાહ કર

સકતી હૈ, જબ વો મુદ્દત પૂરી હો જાએ, તો જો ચાહે કરે. ઈસ મુદ્દત ગુજારનેકો ઈદ્દત કેહતે હૈ.

મસઅલા- અગર મિયાંને તલાક દે દી, તો તીન હૈઝ આને તક શૌહર હી કે ઘર મેં, જિસમેં તલાક મિલી હૈ, વહીં બૈઠી રહે, ઉસ ઘરસે બાહર ન નિકલે, ન દિનો, ન રાતકો, ન કિસી દૂસરેસે નિકાહ કરે, જબ પૂરે તીન હૈઝ ખત્મ હો ગયે, તો ઈદ્દત પૂરી હો ગઈ, અબ જહાં ચાહે જાએ, મર્દને ચાહે એક તલાક દી હો યા દો, તીન તલાકે દી હોં ઔર તલાકે બાઈન દી હો યા રજાઈ, સબકા એક હુકમ હૈ.

મસઅલા- અગર છોટી લડકીકો તલાક મિલ ગઈ, જિસકો અભી હૈઝ નહીં આતા થા, ઈતની બુઢિયા હૈ કે અબ હૈઝ આના બંદ હો ગયા હૈ, ઈન દોનોકી ઈદ્દત તીન મહીને હૈ. તીન મહીને બૈઠી રહે. ઈસકે બાદ ઈખ્તિયાર હૈ, જો ચાહે કરે.

મસઅલા- કિસી લડકીકો તલાક મિલ ગઈ, ઉસને મહીનોકે હિસાબ સે ઈદ્દત શુરૂ કી, ફિર ઈદ્દતકે અંદર હી એક યા દો મહીને બાદ હૈઝ આ ગયા, તો અબ પૂરે તીન હૈઝ આને તક બૈઠી રહે, જબ તક તીન હૈઝ પૂરે ન હોં, ઈદ્દત ખત્મ ન હોગી.

મસઅલા- અગર કિસીકો પેટ હૈ ઔર ઉસી ઝમાને મેં તલાક હો ગઈ, તો બચ્ચા પૈદા હોને તક બૈઠી રહે. યેહી ઉસકી ઈદ્દત હૈ, જબ બચ્ચા પૈદા હો ગયા તો ઈદ્દત ખત્મ હો ગઈ, તલાક મિલનેકે બાદ થોડી હી દેરમેં અગર બચ્ચા પૈદા હો ગયા, તબ ભી ઈદ્દત ખત્મ હો ગઈ.

મસઅલા- અગર કિસીને હૈઝ કે ઝમાનેમેં તલાક દે દી, તો જિસ હૈઝ મેં તલાક દી હૈ, ઉસ હૈઝ કા કુછ એતબાર નહીં, ઉસકો છોડકર તીન હૈઝ ઔર પૂરે કરે.

મસઅલા- તલાકકી ઈદ્દત ઉસ ઔરત પર હૈ, જિસકો સોહબત કે બાદ તલાક મિલી હો યા સોહબત તો અભી નહીં હુઈ, મગર મિયાં-બીવીમેં તન્હાઈ વ યકજાઈ હો ચૂકી હૈ, તબ તલાક મિલી, ચાહે વૈસી તન્હાઈ હો, જિસસે પૂરા મહર દિલાયા જાતા હૈ, યા વૈસી તન્હાઈ હો, જિસસે પૂરા મહર વાજિબ નહીં હોતા, બહરહાલ ઈદ્દતમેં બૈઠના વાજિબ હૈ. ઔર અગર બિલકુલ કિસી કિસ્મકી તન્હાઈ ન હોને પાઈ થી કે તલાક મિલ ગઈ, તો ઐસી ઔરત પર ઈદ્દત નહીં, જૈસા કે ઉપર આ ચૂકા હૈ.

મસઅલા- ગૈર - ઔરતકો અપની બીવી સમઝકર ધોખેસે સોહબત કરલી. ફિર માલૂમ હુઆ કે યે બીવી ન થી, તો ઉસ ઔરતકો ભી ઈદ્દત બૈઠના હોગા. જબ તક ઈદ્દત ખત્મ ન હો ચૂકે, તબ તક અપને શૌહરકો ભી સોહબત ન કરે દે, નહીં તો દોનો પર ગુનાહ હોગા. ઉસીકી ભી ઈદ્દત વોહી હૈ, જો અભી બયાન હુઈ અગર ઉસી દિન પેટ રહ ગયા, તો બચ્ચા પેદા હોને તક ઈન્તિઝાર કરે ઔર ઈદ્દત બૈઠે. યે બચ્ચા હરામ નહીં. ઈસકા નસબ ઠીક હૈ, જિસને ધોખેસે સોહબત કી હૈ, ઉસીકા લડકા હૈ.

મસઅલા- કિસીને બે-કાયદે નિકાહ કર લિયા. જૈસે કિસી ઔરત સે નિકાહ કિયા થા, ફિર માલૂમ હુવા કે ઉસકા શૌહર અભી ઝિન્દા હૈ, ઔર ઉસને તલાક નહીં દી યા માલૂમ હુઆ કે ઉસ મર્દ વ ઔરત ને બચપનમેં એક ઔરતકા દૂધ પિયા થા. ઉસકા હુકમ યે હૈ કે અગર મર્દને ઉસસે સોહબત કરલી, ફિર હાલ ખુલનેકે બાદ જુદાઈ હો ગઈ તો ભી ઈદ્દત બૈઠના પડેગા. જિસ વકત મર્દને તૌબા કરકે જુદાઈ અપનાઈ, ઉસી વકત સે ઈદ્દત શુરૂ હોગઈ ઔર અગર સોહબત ન હોને પાઈ હો, તો

ઈદ્દત વાજિબ નહીં, બલ્કે ઐસી ઔરત સે અગર ખૂબ તન્હાઈ વ યકજાઈ હો ચૂકી હો, તબ ભી ઈદ્દત વાજિબ નહીં. ઈદ્દત જભી હૈ કે સોહબત હો ચૂકી હો.

મસઅલા- ઈદ્દતકે અંદર ખાના-કપડા ઉસી મર્દકે ઝિમ્મે વાજિબ હૈ, જિસને તલાક દી ઔર ઉસકા બયાન અચ્છી તરહ આગે આતા હૈ.

મસઅલા- કિસીને અપની ઔરતકો તલાકે બાઈન દી યા તીન તલાકે દે દી, ફિર ઈદ્દતકે અંદર ધોખેમેં ઉસસે સોહબત કરલી, તો અબ ઈસ ધોખેકી વજહસે એક ઈદ્દત ઔર વાજિબ હો ગઈ. અબ તીન હૈઝ ઔર પૂરે કરે. જબ તીન હૈઝ ઔર ગુઝર જાએંગે તો દોનો ઈદ્દતેં ખત્મ હો જાએંગી.

મસઅલા- મર્દને તલાક બાઈન દે દી ઔર જિસ ઘરમેં ઈદ્દત બૈઠી હૈ, ઉસીમેં વોભી રેહતા હૈ, તો અબ ખૂબ અચ્છી તરહ પરદા બાંધકર આડ કરલે.

મૌતકી ઈદ્દતકા બયાન

મસઅલા- કિસીકા શૌહર મર ગયા તો વો ચાર મહીને ઔર દસ દિન તક ઈદ્દત બૈઠે. શૌહર કે મરતે વકત જિસ ઘરમેં રહા કરતી થી, ઉસી ઘરમેં રેહના ચાહિએ. બાહર નિકલના ઠીક નહીં. અલબત્તા અગર કોઈ ગરીબ ઔરત હૈ, જિસકે પાસ ગુઝારે કે લિએ ખર્ચા નહીં, ઉસને ખાના પકાને વગૈરહ કી નૌકરી કર લી. ઉસકો જાના ઔર નિકલના દુરુસ્ત હૈ, લેકિન રાતકો અપને ઘર હી મેં રહા કરે, ચાહે સોહબત હો ચૂકી હો યા ન હુઈ હો ઔર ચાહે હૈઝ આતા હો યા ન આતા હો, સબકા એક હુકમ હૈ કે ચાર મહીને દસ દિન ઈદ્દત બૈઠના ચાહિએ. અલબત્તા

અગર વો ઔરત પેટસે થી, ઈસ હાલતમેં શૌહર મરા તો બચ્ચા પૈદા હોને તક ઈદ્દત બૈઠે. અબ મહીનો કા કુછ એતબાર નહીં હૈ. અગર મરનેસે દો-ચાર ઘડી બાદ બચ્ચા પૈદા હો ગયા, તબ ભી ઈદ્દત ખત્મ હો ગઈ.

મસઅલા- ઘરમેં જહાં જી ચાહે રહે, યે જો દસ્તુર હૈ કે ખાસ એક જગા મુકર્રર કરકે રેહતી હૈ કે ખુદ ગમજદા વહાંસે ટલને નહીં પાતી યે બિલકુલ બેકાર કી બાત હૈ, ઉસકો છોડ દેના ચાહિએ.

મસઅલા- શૌહર ના-બાલિગ લડકા થા ઔર જબ મરા તો ઉસકો પેટ થા તબ ભી ઉસકી ઈદ્દત બચ્ચા હોને તક હૈ, લેકિન યે લડકા હરામી હૈ, શૌહરકા ન કહા જાએગા.

મસઅલા- અગર કિસીકા મિયાં ચાંદકી પેહલી તારીખકો મરા ઔર ઔરતકો હમલ નહીં, તો ચાંદકે હિસાબસે ચાર મહીને દસ દિન કરે, ઔર અગર પેહલી તારીખકો નહીં મરા હૈ, તો હર મહીના તીસ-તીસ દિનકા લગાકર ચાર મહીને દસ દિન પૂરે કરના ચાહિએ ઔર તલાકકી ઈદ્દતકા ભી યેહી હુકમ હૈ કે અગર હૈઝ નહીં આતા, ન પેટ હૈ ઔર ચાંદકી પેહલી તારીખકો તલાક મિલ ગઈ, તો ચાંદકે હિસાબસે તીન મહીને પૂરે કર લે, ચાહે ૨૯-કા ચાંદ હો યા તીસકા ઔર અગર પેહલી તારીખકો તલાક નહીં મિલી હૈ, તો હર મહીના તીસ દિનકા લગાકર તીન મહીને પૂરે કરે.

મસઅલા- કિસીને બે-કાયદા નિકાહ કિયા થા, જૈસે બે-ગવાહો કે નિકાહ કર લિયા યા બેહનોઈ સે નિકાહ હો ગયા ઔર ઉસકી બહન ભી અબ તક ઉસકે નિકાહ મેં હૈ, તો ફિર વો શૌહર મર ગયા, તો ઐસી ઔરત, જિસકા નિકાહ સહી નહીં હુઆ મર્દકે મરને સે ચાર મહીને દસ દિન ઈદ્દત ન બૈઠે, બલકે

તીન હૈઝ તક ઈદ્દત બૈઠે, હૈઝ ન આતા હો તો તીન મહીને ઔર હમલ સે હો તો બચ્ચા હોને તક બૈઠે.

મસઅલા- કિસીને અપની બિમારીસે તલાક બાઈન દે દી ઔર તલાક કી ઈદ્દત અભી પૂરી હોને પાઈ થી કે મર ગયા, તો દેખો તલાકકી ઈદ્દત બૈઠનેમેં ઝિયાદા દિન લગેંગે યા મૌતકી ઈદ્દત પૂરી કરનેમેં, જિસ ઈદ્દતમેં ઝિયાદા દિન લગેંગે, વો ઈદ્દત પૂરી કરે ઔર અગર બીમારીમેં તલાકે રજાઈ દી હૈ ઔર અભી ઈદ્દત તલાકકી ન ગુઝરી થી કે શૌહર મર ગયા, તો ઉસ ઔરત પર વફાતકી ઈદ્દત ઝરૂરી હૈ.

મસઅલા- કિસીકા મિયાં મર ગયા, મગર ઉસકો ખબર નહીં મિલી. ચાર મહીને દસ દિન ગુઝર ને કે બાદ ખબર આઈ, તો ઉસકી ઈદ્દત પૂરી હો ચૂકી. જબ સે ખબર મિલી હૈ, તબ સે ઈદ્દત બૈઠના ઝરૂરી નહીં. ઈસી તરહ અગર શૌહરને તલાક દે દી, મગર ઉસકો ન માલૂમ હુઆ. બહોત દિનોકે બાદ ખબર મિલી, જિતની ઈદ્દત ઉસકે ઝિમ્મે થી વો ખબર મિલને સે પેહલે હી ગુઝર ચૂકી, તો ઉસકી ભી ઈદ્દત પૂરી હો ગઈ. અબ ઈદ્દત બૈઠના ઝરૂરી નહીં.

મસઅલા- કિસી કામકે લિએ ઘરકે બાહર કહીં ગઈ થી યા અપને પડોસનકે ઘર ગઈ થી કે ઈતનેમેં ઉસકા શૌહર મર ગયા. અબ ફૌરન વહાંસે ચલી આએ ઔર જિસ ઘરમેં રેહતી થી વહીં રહે.

મસઅલા- મરનેકી ઈદ્દતમેં ઔરતકો રોટી-કપડા ન દિલાયા જાએગા. અપને પાસસે ખર્ચ કરે.

મસઅલા- કુછ જગહોં પર દસ્તુર હૈ કે મિયાં કે મરને કે બાદ સાલભર ઈદ્દતકે તૌર પર બૈઠી રહે, યે બિલકુલ હરામ હૈ.

રોટી – કપડે કા બયાન

મસઅલા- બીવી બહોત છોટી હૈ કે સોહબત કે કાબિલ નહીં, તો અગર મર્દને કામ-કાજકે લિયે ઉસકો અપને પાસ રખ લિયા, તો ઉસકા રોટી-કપડા મર્દકે ઝિમ્મે વાજિબ હૈ ઔર અગર ન રખા, મયકે ભેજ દિયા, તો વાજિબ નહીં ઔર અગર શૌહર છોટા નાબાલિગ હો, લેકિન ઔરત બડી હૈ, તો રોટી-કપડા મિલેગા.

રેહને કે લિએ ઘર મિલનેકા બયાન

મસઅલા- અગર નિકાહ ઔરત હી કી વજહ સે ટૂટા, જૈસે સૌતેલે લડકે સે ફંસ ગઈ યા જવાનીકી ખ્વાહિશ સે હાથ લગા થા, કુછ ઔર નહીં હુઆ, ઈસ લિએ મર્દને તલાક દે દી યા વો બદ-દીન કાફિર હો ગઈ, ઈસ્લામ સે ફિર ગઈ, ઈસ લિએ નિકાહ ટૂટ ગયા, તો ઈન સબ શકલોંમેં ઈદ્દતકે અંદર ઉસકો રોટી-કપડા ન મિલેગા, અલબત્તા રેહનેકા ઘર મિલેગા હાં, અગર વો ખુદહી ચલી જાએ, તો ઔર બાત હૈ, ફિર ન દિયા જાએગા.

લડકે કે હલાલી હોનેકા બયાન

મસઅલા- મિયાં પરદેશમેં હૈ ઔર મુદ્દત હોગઈ, બરસો ગુઝર ગએ ઘર નહીં આયા ઔર યહાં લડકા પૈદા હોગયા, તબ ભી વો હરામી નહીં, ઉસી શૌહરકા હૈ, અલબત્તા વો ખબર પાકર ઈન્કાર કરદે, તો લિઆનકા હુકમ હૈ.